

Fédération Internationale
de Basketball

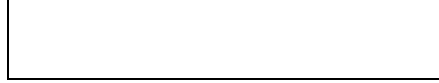
FIBA

International Basketball
Federation

We Are Basketball

Basketbol Oyun Kuralları

2006

Onaylayan

FIBA Genel Kurulu

Hong Kong, 31 Mart 2006

01 Ekim 2006 tarihinden
Geçerlidir.

İÇİNDEKİLER

BİRİNCİ KURAL - OYUN	8
Madde 1 Tanımlar.....	8
İKİNCİ KURAL – SAHA VE DONANIM.....	8
Madde 2 Saha.....	8
Madde 3 Donanım	13
ÜÇÜNCÜ KURAL – TAKIMLAR	14
Madde 4 Takımlar.....	14
Madde 5 Oyuncular: Sakatlık	15
Madde 6 Kaptan: Görevleri ve Yetkileri.....	16
Madde 7 Antrenörler: Görevleri ve Yetkileri	16
DÖRDÜNCÜ KURAL – OYUN DÜZENİ.....	18
Madde 8 Oyun süresi, beraberlik ve uzatma periyodları.....	18
Madde 9 Oyunun başlaması ve bir periyodun veya oyunun sonaermesi.....	18
Madde 10 Topun statüsü.....	19
Madde 11 Oyuncunun ve hakemin yeri.....	20
Madde 12 Hava atışı ve topa sahip olma sırası.....	20
Madde 13 Topla oynama.....	21
Madde 14 Topun kontrolü	22
Madde 15 Atış hali	22
Madde 16 Sayı: Yapılması ve değeri.....	22
Madde 17 Topun oyuna sokulması	23
Madde 18 Mola.....	24
Madde 19 Oyuncu değişikliği.....	25
Madde 20 Hükmen yenilgi	27
Madde 21 Kendiliğinden yenilgi.....	27
BEŞİNCİ KURAL - İHLALLER.....	29
Madde 22 İhlaller	29
Madde 23 Saha dışı oyuncu ve saha dışı top	29
Madde 24 Dripling	29
Madde 25 Topla yürüme	30
Madde 26 Üç saniye.....	31
Madde 27 Yakından savunulan oyuncu.....	31
Madde 28 Sekiz saniye	31
Madde 29 Yirmidört saniye.....	32
Madde 30 Topun geri sahaya dönmesi.....	33
Madde 31 Topa ve aksama müdahale	33
ALTINCI KURAL – FAULLER	36
Madde 32 Fauller.....	36
Madde 33 Temas	36
Madde 34 Kişisel faul.....	40
Madde 35 Çift faul	41
Madde 36 Sportmenlikdışı faul	41
Madde 37 Diskalifiye edici faul	42
Madde 38 Teknik faul	43
Madde 39 Kavga.....	44

YEDİNCİ KURAL – GENEL ŞARTLAR.....46

Madde 40	Oyuncunun beşinci faulü.....	46
Madde 41	Takım faulleri: Cezası.....	46
Madde 42	Özel durumlar.....	46
Madde 43	Serbest atışlar.....	47
Madde 44	Düzeltililebilir hatalar.....	49

SEKİZİNCİ KURAL – HAKEMLER, MASA GÖREVLİLERİ, TEKNİK GÖZLEMCİLER: GÖREVLERİ VE YETKİLERİ**51**

Madde 45	Hakemler, masa görevlileri ve teknik gözlemciler.....	51
Madde 46	Başhakem: Görevleri ve yetkileri.....	51
Madde 47	Hakemler: Görevleri ve yetkileri.....	52
Madde 48	Sayı görevlisi ve yardımcı sayı görevlisi: Görevleri.....	53
Madde 49	Saat (süre) görevlisi: Görevleri.....	54
Madde 50	Yirmidört saniye görevlisi: Görevleri.....	54

A – HAKEM İŞARETLERİ.....56**B – SAYI CETVELİ.....62****C – İTİRAZ HALİNDE İZLENECEK YOL.....69****D – TAKIMLARIN SINIFLANDIRILMASI.....70****E - TELEVİZYON (TV) MOLALARI.....74**

DİYAGRAMLAR

Diyagram 1	Oyun Sahası.....	9
Diyagram 2	Kısıtlamalı alan.....	11
Diyagram 3	İki/üç sayılık atış bölgeleri.....	11
Diyagram 4	Hakem masası ve değişiklik sandalyeleri.....	12
Diyagram 5	Silindir prensibi.....	36
Diyagram 6	Serbest atış sırasında oyuncuların pozisyonları.....	48
Diyagram 7	Hakem işaretleri.....	61
Diyagram 8	Sayı cetveli.....	62
Diyagram 9	Sayı cetvelinin üst bölümü.....	63
Diyagram 10	Sayı cetvelinde takımlar.....	64
Diyagram 11	Artan sayılar.....	67
Diyagram 12	Toplam sayı.....	68
Diyagram 13	Sayı cetvelinin alt bölümü.....	68

BİRİNCİ KURAL- OYUN

Madde 1 Tanım

1.1 Basketbol oyunu

Basketbol, beşer kişiden oluşan iki takım arasında oynanır. Her takımın amacı rakibin sepetine sayı yapmak ve diğer takımın sayı yapmasını engellemeye çalışmaktır.

Oyun; hakemler, masa görevlileri ve teknik gözlemci tarafından kontrol edilir.

1.2 Sepet: rakibinin sepeti/rakibinin sepeti

Bir takımın hücum ettiği sepet rakibin sepeti, savunduğu sepet, kendi sepetidir.

1.3 Maçın galibi

Oyun süresinin sonunda daha fazla sayı yapmış olan takım, maçın galibidir.

İKİNCİ KURAL- SAHA VE DONANIM

Madde 2 Saha

2.1 Oyun sahası

Oyun sahası düz, sert yüzeyli, sınır çizgilerinin iç tarafından ölçüldüğünde 28 m uzunluğunda, 15 m genişliğinde ve engellerden uzak olmalıdır. (Diyagram 1)

Ulusal federasyonlar en az 26 m uzunluk ve 14 m genişliğindeki sahaları kendi organize ettiği maçlar için onay yetkisine sahiptir.

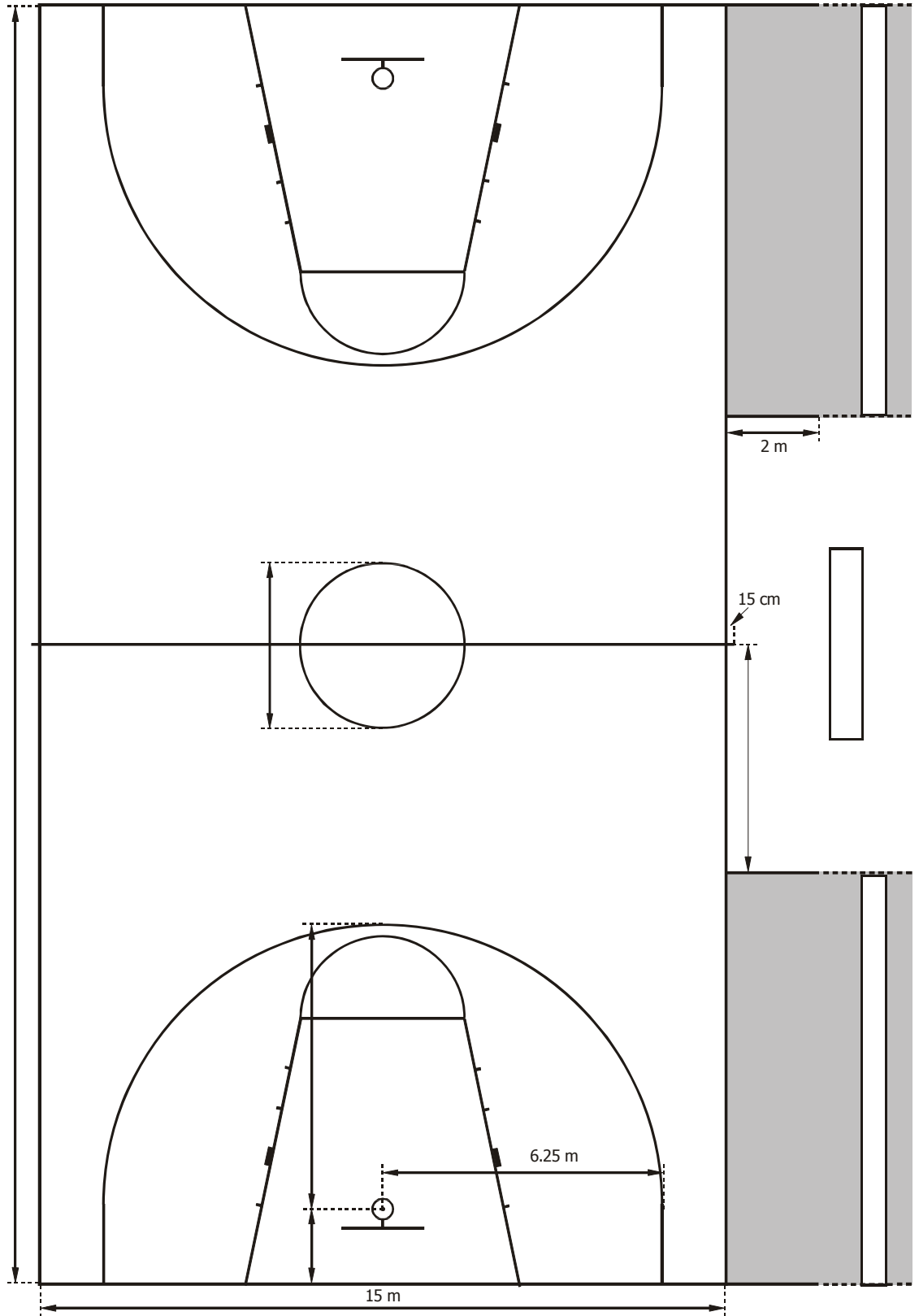
2.2 Çizgiler

Tüm çizgiler aynı renkte (tercihen beyaz), 5 cm genişliğinde ve net şekilde görülebilir olmalıdır.

2.2.1 Sınır çizgileri

Oyun sahası dip çizgiler (oyun sahasının kısa tarafı) ve kenar çizgiler ile (oyun sahasının uzun tarafı) sınırlandırılmıştır. Bu çizgiler oyun sahasına dahil değildir.

Oyun sahası, takım sırasında oturanlar da dahil, her türlü engelden en az 2 m uzaklıkta olacaktır.

Diyagram 1 – Oyun sahası

2.2.2 Orta çizgi, orta daire ve yarım daireler

Orta çizgi, kenar çizgilerin orta noktalarından, dip çizgiye paralel çizilecek ve kenar çizgilerden 15 cm dışarı taşacaktır.

Orta daire, sahanın ortasına çizilecek ve yarıçapı, dairenin dış kenarından ölçüldüğünde 1.80 m olacaktır. Orta dairenin içi boyanmışsa, kısıtlamalı alanlarla aynı renkte olmalıdır.

Yarım daireler her iki sahada çizilecek, yarıçapları dış kenarlarından ölçüldüğünde 1.80 m ve orta noktaları serbest atış çizgisilerinin orta noktası olacaktır. (Diyagram 2)

2.2.3 Serbest atış çizgileri ve kısıtlamalı alanlar

Her iki dip çizgiye paralel, birer serbest atış çizgisi çizilecektir. Bu çizgilerin dış kenarları, dip çizgilerin iç kenarından 5.80 m uzaklıkta ve 3.60 m uzunluğunda olacaktır. Orta noktaları iki dip çizginin orta noktalarını birleştiren hayali çizgi üzerinde olacaktır.

Kısıtlamalı alanlar; dip çizgiler, serbest atış çizgileri ve dış kenarları dip çizgilerin orta noktalarından 3 m uzaklıkta başlayan ve serbest atış çizgislerinin dış kenarlarında biten çizgiler arasında kalan alanlardır.

Kısıtlamalı alan boyunca serbest atış sırasında oyuncuların dizileceği ribaund kulvarları Diyagram 2'de gösterilmiştir.

2.2.4 Üç sayı bölgesi

Bir takımın üç sayı bölgesi, (Diyagram 1 ve 3) rakibin sepetine yakın olan ve sınırları aşağıda belirtilen bölge dışında, oyun sahasının tamamıdır. Bu bölge aşağıdaki çizgilerle belirlenmiştir:

- Dip çizgiden başlayan rakibin sepetinin tam orta noktasının iz düşümünden 6.25 metre uzaklıkta 2 dik, paralel çizgidir. İz düşüm noktasının dip çizginin orta noktasının iç kenarına uzaklığı 1.575 m dir.
- Paralel çizgilerle kesişen, merkezi yukarıda tanımlanan iz düşüm noktası olan ve yarı çapı dıştan 6.25 m olan yarım daire.

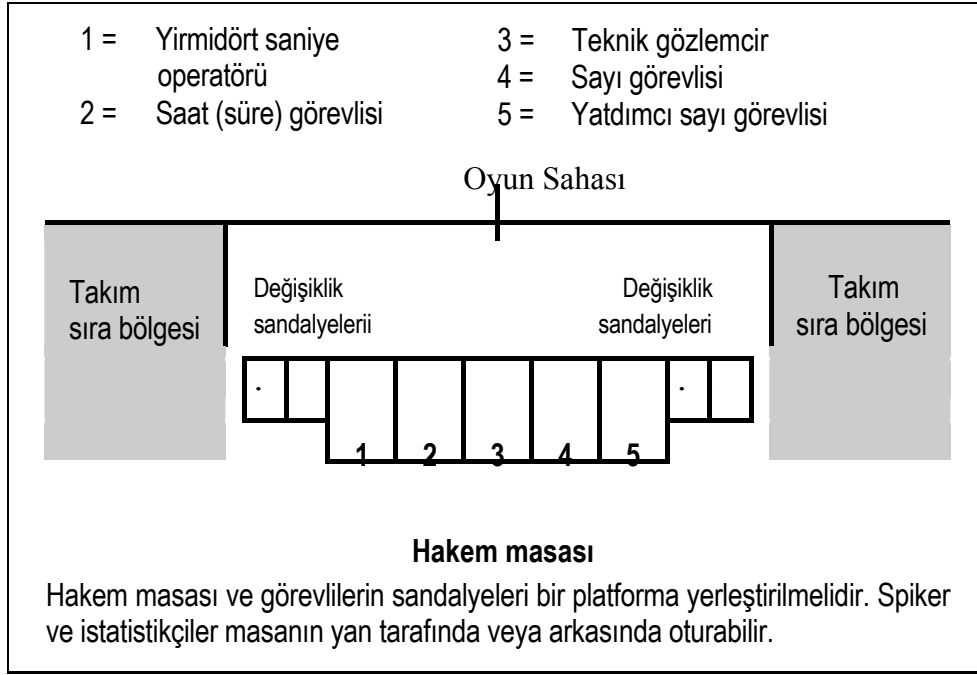
2.2.5 Takım sıra bölgeleri

Takım sıra bölgeleri, (Diyagram 1) oyun sahasının dışında, hakem masası ve takım sıralarıyla aynı tarafta işaretlenecektir.

Her bölge, dip çizgilerden uzanan en az 2 m uzunluğunda bir çizgi ile, orta çizgiden 5 m uzaklıkta ve kenar çizgiye dik açılı, en az 2 m uzunluğunda bir çizgi ile sınırlandırılacaktır.

Takım sıra bölgelerinde antrenörler, yardımcı antrenörler, yedek oyuncular ve takım ilgilileri için 14'er oturma yeri bulunmalıdır. Takım sıra bölgelerine 2 m'den daha az mesafede başka kimse bulunmayacaktır.

2.3 Hakem masası ve değişiklik sandalyelerinin yerleşimi (Diyagram 4)

Diyagram 4 - Hakem masası ve değişiklik sandalyeleri

Art. 3 Donanım

Bir oyun için aşağıdaki donanım gereklidir:

- Poto ve pota aksamaları:
 - Arkalıklar
 - Çember ve fileden oluşan baskıya dayanıklı sepetler
 - Yastıklar da dahil arkalık destekleri
- Toplar
- Oyun saati
- Skorbord
- 24 saniye aygıtı
- Mola süresinin tutulması için kronometre ya da uygun (görülebilir) bir cihaz
- İki (2) ayrı, diğerlerinden tamamen farklı ve yüksek sesli korna (Biri süre görevlisi ve sayı görevlisi, diğeri ise 24 saniye görevlisi içindir)
- Sayı cetveli
- Oyuncu faul göstergeleri
- Takım faul göstergeleri
- Topa sahip olma sırasını gösteren ok
- Oyun alanı
- Saha
- Eşit ve yeterli düzeyde aydınlatma

ÜÇÜNCÜ KURAL- TAKIMLAR

Madde 4 Takımlar

4.1 Tanım

4.1.1 Bir takım üyesi, yönetmeliklerdeki düzenlemelere göre (yaş sınırlaması ile ilgili kısıtlamala dahil) bir takımda oynama izinini almışsa, oynamaya uygundur.

4.1.2 Bir oyuncu, oyunun başlamasından önce sayı cetvelinde yer almışsa, diskalifiye edilmediği ve 5 faul almadığı sürece, oynama hakkı olan oyuncudur.

4.1.3 Oyun sırasında şunlar takım üyesidir:

- Sahada oynayan ve oynama hakkı bulunan **oyuncu**.
- Sahada oynamayan ancak oynama hakkı bulunan **yedek**.
- 5 faulünü dolduran ve oynama hakkı bulunmayan **oyun dışı kalmış oyuncu**.

4.1.4 Oyun arasında bütün oyuncular, oynama hakkı olan oyuncular olarak kabul edilir.

4.2 Kural

4.2.1 Takımlar şu şekilde oluşur:

- Kaptan dahil, oynama hakkı bulunan en fazla 12 oyuncu.
- Bir antrenör ve eğer varsa bir yardımcı antrenör.
- Takım sırasında oturan ve özel sorumlulukları olan en fazla 5 kişi (menejer, doktor, fizyoterapist, istatistikçi, çevirmen gibi).

4.2.2 Oyun sırasında her takımdan 5 oyuncu oyun sahasında bulunur, bunlar yedek oyuncularla değiştirilebilir.

4.2.3 Aşağıdaki durumlarda bir yedek, **oyuncu** ve bir oyuncu **yedek** konumuna geçer:

- Hakem, oyuna girmek isteyen yedeği sahaya çağırdığında.
- Mola veya oyun arasında, oyuna girmek isteyen oyuncu talebini sayı görevlisine iletildiğinde.

4.3 Formalar

4.3.1 Oyuncuların formaları şu şekilde olmalıdır:

- Önü ve arkası aynı renkte.
Tüm oyuncular formalarını şortlarının içine sokacaklardır. Tek parça formalara izin verilir.
- Yazılı tıbbi rapor olmadıkça, şekli nasıl olursa olsun, formanın içine tişört giyilemez. Rapor alınmışsa, tişört formanın üstüyle aynı renkte olmalıdır.
- Şortların önü ve arkası aynı renkte olmalıdır, ancak tişörtle aynı renkte olması zorunluluk değildir.
- Şortla aynı renkte olmak koşuluyla, şorttan daha uzun iç giyimler (tayt) kullanılabilir.

4.3.2 Her oyuncu önünde ve arkasında numaralarla belirgin şekilde zıtlık oluşturan forma giyeceklerdir.

Numaralar açıkça seçilebilecek ve:

- Sırttakiler en az (20) cm yüksekliğinde.
- Öndekiler en az (10) cm yüksekliğinde.
- Numaralar en az (2) cm genişliğinde.
- Takımlar 4'ten başlayıp, 15'te biten numaralar kullanacaktır. Ulusal federasyonlar istedikleri taktirde en fazla 2 haneli rakamlara kadar (1-99) izin verme hakkına sahiptir.
- Aynı takımın oyuncuları, aynı numaraları kullanamaz.
- Formalarda kullanılacak reklamlar ve logolar numaralardan en az 5 cm uzaklıkta olacaktır.

4.3.3 Takımların en az 2 set formaları olmalı ve:

- Programda ismi ilk yazılmış olan takım (evsahibi) açık renk (tercihan beyaz) forma giyer.
- Programda ismi ikinci sırada yazılmış takım (konuk) koyu renk forma giyer.
- Bununla birlikte iki takım anlaşırsa, bunun tersini uygulayabilirler.

4.4 Diğer donanım

4.4.1 Oyuncuların kullanacağı donanımlar, oyuna uygun olmalıdır. Oyuncunun boyunu uzatmaya dönük veya kendisine haksız avantaj sağlayacağı malzemeler kullanmasına izin verilmez.

4.4.2 Oyuncular diğerlerine zarar verebilecek şeyler giyemezler, bulundurmazlar.

- Aşağıdakilere izin verilmez:
 - Parmak, el, bilek ya da ön kol koruyucuları, yumuşak kaplamalı olsa dahi deri, plastik, metal ya da diğer sert maddelerden yapılmış destek ya da ateller.
 - Kesmeye veya deriyi yüzmeye neden olabilecek nesnelere (tırnaklar kesili olmalı).
 - Şapka, bere, saç aksesuarları ve takılar.
- Aşağıdakilere izin verilir:
 - Diğer oyunculara zarar vermeyecek şekilde kaplanmış omuz, üst kol, uyluk ya da alt bacak koruyucu destekleri.
 - Uygun şekilde imal edilmişse, dizlik.
 - Sert malzemeden yapılmış olsa bile sakat burun için koruyucu.
 - Diğer oyuncular için tehlike yaratmayacak gözlük.
 - En fazla 5 cm genişliğinde tek renkli, aşındırıcı olmayan kumaş, yumuşak plastik veya kauçuktan yapılmış saç bandı.

4.4.3 Kurallarda belirtilmemiş maddelerin kullanımı, FIBA Teknik Komisyonu'nun onayına bağlıdır.

Madde 5 Oyuncular: Sakatlık

5.1 Oyuncunun sakatlığı halinde, hakemler oyunu durdurabilirler.

5.2 Sakatlık meydana geldiğinde top canlıysa, hakemler oyun tamamlanana kadar, yani topu kontrolünde bulunduran takım sayı için şut atana, topun kontrolünü kaybedene, oyunu yavaşlatana veya top ölene kadar düdük çalmayacaklardır. Bununla birlikte, acil müdahale gerektiren durumlarda hakemler oyuncuyu korumak için oyunu derhal durdurabilirler.

- 5.3 Sakatlanan oyuncu derhal devam edemiyorsa (yaklaşık 15 saniye) veya tedavi görürse bu oyuncu değiştirilir veya takımın yedek oyuncusu yoksa, oyuna 5'ten az oyuncu ile devam eder. (Böyle bir durumda sakatlanan oyuncu iyileşirse 5. oyuncu olarak sahaya dönebilir)
- 5.4 Antrenör, antrenör yardımcıları, yedekler ve takım ilgilileri sakatlık durumunda sakatlanan oyuncuya yardım etmek amacıyla, hakemden izin alarak sahaya girebilirler.
- 5.5 Doktora göre, sakatlanan oyuncuya acil müdahale gerekiyorsa, doktor hakemden izin almadan sahaya girebilir.
- 5.6 Oyun sırasında kanaması veya açık yarası olan oyuncu değiştirilmelidir. Bu oyuncu ancak kanaması durdurulduktan ve yarası tümüyle güvenli şekilde kapatıldıktan sonra oyun sahasına dönebilir.
Sakatalanan veya kanaması, açık yarası olan oyuncu mola sırasında iyileşmişse mola hangi takım tarafından alınırsa alınsın, sayı görevlisinin oyuncu değişikliği işaretini verene kadar oyun sahasına dönebilir.
- 5.7 Antrenör tarafından ilk 5'te ismi olan oyuncu oyun başlamadan sakatlanırsa, değiştirilebilir. Bu taktirde, diğer takım da, eğer arzu ediyorsa, rakip takımdan sakatlandığı için değiştirilen oyuncu sayısında, değişiklik yapabilir.

Madde 6 Kaptan: Görevleri ve yetkileri

- 6.1 Kaptan, oyun sahasında takımını temsil eden oyuncudur. Oyun sırasında sadece top ölü ve oyun saati durmuşken, saygılı tavırla olmak koşuluyla bilgi almak için hakemlerle iletişim kurabilir.
- 6.2 Eğer bir takım maçın sonucuna itiraz ediyorsa, kaptan oyun sonunda derhal sayı cetvelindeki "itiraz durumunda kaptanın imzası" bölümünü imzalayarak başhakemi durumdan haberdar edecektir.

Madde 7 Antrenörler: Görevleri ve yetkileri

- 7.1 Oyunun programda gözükten başlama saatinden en az 20 dakika önce, her antrenör veya temsilcisi sayı görevlisine oynayacak oyuncularını, numaralarını, antrenör ve yardımcısının isimlerini içeren bir liste verecektir. Sayı cetvelinde ismi bulunan oyuncular veya diğerleri, oyun başladıktan sonra da gelseler, oynayabilirler (oyuncular) ya da görevlerini yapabilirler. (antrenörler ve takım ilgilileri)
- 7.2 Oyunun başlamasına en az 10 dakika kala, her iki antrenör, sayı cetvelini imzalamak suretiyle, oyuncuların isim ve numaralarının, antrenörlerin ve takım üyelerinin isimlerinin doğruluğunu onaylayacaktır. Aynı zamanda oyuna başlayacak ilk 5 oyuncuyu da işaretleyecektir. Bu işlemi ilk olarak "A" takımı antrenörü yapacaktır.
- 7.3 Sadece antrenör, yardımcı antrenör, yedek oyuncular ve takım üyeleri takım sıra bölgelerinde bulunabilirler.

- 7.4 Antrenör ve yardımcı antrenör oyun sırasında istatistiki bilgi almak için sadece top ölü ve oyun saati durmuşken hakem masasına gidebilirler.
- 7.5 Oyun sırasında sadece antrenör ayakta durabilir. Takım sıra bölgesinde bulunmak koşuluyla oyun sırasında oyuncularına direktif verebilir.
- 7.6 Yardımcı antrenör varsa, ismi oyun başlamadan önce sayı cetveline yazılmalıdır. (imza atması şart değil). Antrenör herhangi bir nedenle devam edemeyecekse, yardımcı antrenör bu durumda sayı cetvelini imzalayarak o'nun bütün görevlerini ve yetkilerini üstlenir.
- 7.7 Kaptan oyun sahasından çıkarken, antrenör oyun sahasında o'nun yerine kaptanlık görevini üstlenen oyuncunun numarasını hakemlere bildirecektir.
- 7.8 Antrenör yoksa veya devam edemiyorsa ve sayı cetveline ismi yazılmış yardımcı antrenör bulunmuyorsa (veya o da devam edemiyorsa) kaptan antrenörün görev ve yetkilerini üstlenir. Kaptan oyun sahasını terk etmiş olsa dahi, antrenörlük görevini sürdürebilir ancak diskalifiye veya sakatlık nedeniyle salonda bulunamayacaksa, yardımcısı kaptanın yerine antrenörlük görevini sürdürür.
- 7.9 Serbest atışları kullanacak oyuncu kurallarla belirlenmemişse, kendi takımından serbest atışları yapacak oyuncuyu antrenör seçer.

DÖRDÜNCÜ KURAL – OYUN DÜZENİ

Madde 8 Oyun süresi, beraberlik ve uzatma periyodları

- 8.1 Oyun, her biri on (10) dakikalık, dört (4) periyoddan oluşur.
- 8.2 Birinci ile ikinci, üçüncü ile dördüncü ve her uzatma periyodundan önce iki (2) dakikalık ara verilir.
- 8.3 İkinci periyoddan sonra onbeş (15) dakikalık ara verilir.
- 8.4 Oyunun programda ilan edilen başlama saatinden önce yirmi (20) dakikalık süre, oyun arasıdır.
- 8.5 Oyun arası şu durumlarda başlar:
- Oyunun programda ilan edilmiş başlama saatinden yirmi (20) dakika önce.
 - Oyun saati bir periyodun bittiğini belirten sesli işaret verildiğinde.
- 8.6 Oyun arası şu durumlarda sona erer:
- Birinci periyodun başında, top hava atışından sonra hava atışına katılanlardan biri tarafından legal olarak temas edildiğinde.
 - Diğer bütün periyodlarda top dışardan oyuna sokulduktan sonra oyun sahasındaki ilk oyuncuya temas ettiğinde.
- 8.7 Dördüncü periyodun sonunda skorda eşitlik varsa, oyun eşitlik bozulana kadar beşer (5'er) dakikalık uzatma periyodları ile devam eder.
- 8.8 Herhangi bir periyodun sona erdiğini belirten sesli işaretten hemen önce veya sesli işaretle birlikte serbest atışı gerektiren faul kararı verilmişse, fauller kullanılır.
- 8.9 Yukarıdaki maddede belirtilen serbest atış(lar)ın sonucunda uzatma periyodu oynanması gerekiyorsa; oyun süresinin bitiminden sonra verilen fauller oyun arasında olmuş kabul edilecek ve uzatma periyodunun başlamasından önce uygulanacaktır.

Madde 9 Bir periyodun veya oyunun başlaması ve sona ermesi

- 9.1 Birinci periyod top hava atışına katılanlardan biri tarafından legal olarak temas edildiğinde başlar.
- 9.2 Diğer bütün periyodlar top dışardan oyuna sokulduktan sonra oyun sahasındaki ilk oyuncuya temas ettiğinde başlar.
- 9.3 Takımlardan biri oyun sahasında beş (5) oyuncu ile oynamaya hazır değilse, oyun başlamaz.
- 9.4 Programda ismi ilk yazılan takım (evsahibi) oyun sahasına hakem masası tarafından bakılırken, hakem masasının sol tarafındaki kendi takım sırasını ve sepeti alır.
Bununla birlikte, iki takım anlaşırsa takım sırasını veya sepeti veya her ikisini birden değiştirebilir.

- 9.5 Birinci ve üçüncü periyotlardan önce takımlar rakip takımın sepetinin bulunduğu yarı oyun sahasında ısınma hakkına sahiptir.
- 9.6 İkinci yarı başlarken, takımlar sepetleri değiştirir.
- 9.7 Bütün uzatma periyotlarında takımlar dördüncü periyoddaki aynı sepetlere hücum etmeye ve savunmaya devam ederler.
- 9.8 Bir periyod, uzatma periyodu veya oyun oyun saati sürenin bittiğini belirten sesli işaret verdiğinde sona erer.

Madde 10 Topun statüsü

- 10.1 Top **canlı** veya **ölü** olabilir.
- 10.2 Top şu durumlarda canlanır:
- Hava atışında top hava atışına katılanlar tarafından legal olarak dokunulduğunda.
 - Serbest atışta hakem topu, serbest atışı kullanacak oyuncuya verdiğinde.
 - Top dışardan oyuna sokulurken, oyuna sokacak oyuncu topu oyuna sokma noktasında eline aldığı anda.
- 10.3 Top şu durumlarda ölür:
- Sahadan veya serbest atıştan sayı yapıldığında.
 - Top canlı iken hakemlerden biri düdük çaldığında.
 - Serbest atışta topun çemberden geçmeyeceği belli ise ve atıştan sonra:
 - Başka serbest atış(lar) varsa
 - Başka bir ceza (serbest atış) ve/veya topu oyuna sokma hakkı uygulanacaksa.
 - Oyun saatinin bir periyodun sona erdiğini belirten sesli işareti gelirse.
 - Top bir takımın kontrolünde iken 24 saniye aygıtı sesli işaret verirse.
 - Sayı için atılan topta top havada iken, herhangi bir takımın oyuncusu aşağıdaki durumlardan sonra topa dokunursa:
 - Hakemlerden biri düdük çaldığında.
 - Bir periyodun sona erdiğini belirten oyun saatinin sesli işareti geldiğinde.
 - 24 saniye aygıtı sesli işaret verdiğinde.
- 10.4 Aşağıdaki durumlarda top ölmez ve sayı sayılır:
- Sayı için atılan topta, top havada ise ve:
 - Hakemlerden biri düdük çalmışsa.
 - Oyun saatinin bir periyodun sona erdiğini belirten sesli işareti gelirse.
 - 24 saniye aygıtı sesli işaret verirse.
 - Serbest atış sırasında, top havadayken hakem serbest atışı kullanan oyuncunun yaptığı hariç, ihlal için düdük çalarsa.
 - Topu kontrolünde bulunduran rakip takımın bir oyuncusu atış halinde iken bir oyuncu ona faul yapar ve atış halindeki oyuncu faulden önce başlamış olduğu hareketin devamında şutunu tamamlarsa.
- Hakem düdüğünü çaldıktan sonra tamamen yeni bir atış hali oluşmuşsa sayı sayılmaz.
- Eğer atış halindeki oyuncunun hareketinin devamında, bir periyodun bitimini belirten sesli işaret veya 24 saniye aygıtı sesli işareti gelirse sayı sayılmaz.

Madde 11 Hakemin ve oyuncunun yeri

- 11.1 Bir oyuncunun yeri, sahada temas ettiği noktaya göre belirlenir.
Oyuncu sıçradığında, en son temas ettiği yerde olduğu kabul edilir. Sınır çizgileri, orta çizgi, üç sayı çizgisi, serbest atış çizgisi ve kısıtlamalı alanı belirleyen çizgiler buna dahildir.
- 11.2 Top bir hakeme temas ettiğinde, hakemin bulunduğu zemine temas etmiş kabul edilir.

Madde 12 Hava atışı ve topa sahip olma sırası

- 12.1 **Tanım**
- 12.1.1 **Hava atışı**, birinci periyodun başında oyunun başlaması için başhakemin orta dairede herhangi iki rakip oyuncu arasında topu havaya atmasıdır.
- 12.1.2 **Tutulmuş top**, rakip takımlardan bir veya daha fazla oyuncunun bir ya da iki elle sıkıca, sertliğe başvurmaksızın topun kontrolüne olanak vermeyecek şekilde topun üzerinde olduğunda oluşur.
- 12.2 **Uygulama**
- 12.2.1 Hava atışına katılacak oyuncular, ayakları orta dairenin kendi takım sepetlerine yakın olan yarısının içine olmak üzere, bir ayağı orta çizgiye yakın olarak bulunacaklardır.
- 12.2.2 Dairenin çevresinde yan yana dizilen aynı takım oyuncuları, rakip oyuncu aralarına girmek istediğinde, buna izin vermek zorundadır.
- 12.2.3 Daha sonra başhakem topu iki rakip oyuncu arasında, yukarı doğru (dik olarak) sıçradıklarında yetişemeyecekleri bir yüksekliğe atacaktır.
- 12.2.4 Top, erişebileceği en üst noktaya ulaştıktan sonra, sıçrayan oyuncuların biri veya her ikisi tarafından eliyle (elleriyle) çelinmelidir.
- 12.2.5 Top legal olarak çelinene kadar, hava atışına katılanlar sıçrama yerlerini terk edemezler.
- 12.2.6 Hava atışına katılan oyuncular, top diğer oyunculara veya zemine temas edene kadar topu tutamazlar veya iki kezden fazla dokunamazlar.
- 12.2.7 Hava atışına katılan oyuncular topa dokunamamışlarsa, hava atışı tekrar edilir.
- 12.2.8 Top sıçrayan oyuncular tarafından dokunulana kadar, dairenin etrafında dizilmiş olan oyuncuların vücutlarının herhangi bir kısmı orta daireyi geçemez.

Madde 12.2.1, 12.2.4, 12.2.5, 12.2.6 ve 12.2.8' uyulmaması ihlaldir.

12.3 Hava atışı durumları

Şu durumlarda hava atışı durumu doğar:

- Tutulmuş top kararı verildiğinde.
- Top sınır çizgileri dışına çıktığında hakemler en son dokunan oyuncu konusunda kararsızlarsa veya farklı görüştelere.
- Tek veya son serbest atışta sayı olmamış ve her iki takımdan oyuncular ihlal yaparlarsa.
- Top sepetle arkalık arasına sıkıştığında (serbest atışlar arası hariç)
- Top hiçbir takımın kontrolünde değilken ve hiçbir takımın topu oyuna sokma hakkı yokken top ölürse.
- Her iki takıma verilen eşit cezaların birbirini götürmesi sonucu uygulanacak faul cezası kalmamış ve verilen ilk faul veya ihlal kararından önce top hiçbir takımın kontrolünde değilse.

- Birinci periyod hariç, diğer bütün periyodların başlaması için.

12.4 Topa sahip olma sırası

- 12.4.1 Topa sahip olma sırası, hava atışını gerektiren durumlarda topun sınır çizgileri dışından oyuna sokularak topun canlanmasıdır.
- 12.4.2 Hava atışı durumu doğduğunda, takımlar sırayla hava atışını gerektiren pozisyonun olduğu yere en yakın sınır çizgisi dışından topu oyuna sokar.
- 12.4.3 Birinci periyodu başlatan, oyun sahasında yapılan hava atışından sonra topun kontrolünü kazanmamış olan takım, topa ilk sahip olma sırasını alır.
- 12.4.4 Daha sonraki periyodlarda topa sahip olma sırası olan takım, topu hakem masasının karşı tarafındaki kenar çizgisinin orta noktasından oyuna sokar.
- 12.4.5 Topa sahip olma sırası:
- Top, oyuna sokacak oyuncuya hakem tarafından verildiğinde **başlar**.
 - Şu durumlarda ise **sona erer**:
 - Top oyun sahasındaki ilk oyuncuya temas ettiğinde.
 - Topu oyuna sokan takım bir ihlal yaptığında.
 - Canlı bir top sepetle arkalık arasına sıkıştığında.
- 12.4.6 Bir sonraki topu oyuna sokma hakkı olan takım, okun rakip takımın sepetine yönlendirilmesi ile belirlenir. Topu oyuna sokma işlemi tamamlanmasıyla, derhal okun yönü değiştirilir.
- 12.4.7 Topa sahip olma sırasına göre topu oyuna sokması gereken takım bir ihlal yaptığında o takım, sırasını kaybeder. Böyle bir durumda ok yönü derhal değiştirilir ve bir sonraki hava atışını gerektiren durumda, ihlali yapanın rakibinin topu oyuna sokacağı belirlenir. Daha sonra ihlali yapan takımın rakibi, topu oyuna sokma işlemini yerine getirir. (Topu oyuna sokma sırasına göre değil)
- 12.4.8 Takımlardan biri,
- Birinci periyod hariç, diğer periyodların başlamasından önce, veya
 - Topu oyuna sokma sırasına göre top oyuna sokulurken,
- faul yaparsa, topa sahip olma sırası (ok yönü) değişmez.

Bir periyodun başlangıcında top oyuna sokacak oyuncuya verildikten sonra ancak top oyun sahasındaki herhangi bir oyuncuya temas etmeden önce bir faul kararı verilirse, faul oyun süresinde yapılmış kabul edilir ve cezası ona göre uygulanır.

Madde 13 Topla oynama

13.1 Tanım

Oyun sırasında, top sadece elle (ellerle) oynanabilir ve kurallar çerçevesinde herhangi bir yöne pas verilebilir, (şut)atılabilir, tiplenebilir, yuvarlanabilir ve dripling yapılabilir.

13.2 Kural

- 13.2.1 Topla koşmak, bilerek bacağına herhangi bir yeri ile vurmak veya bloke etmek, yumrukla vurmak ihlaldir. Topun istem dışı ayağa çarpması ihlal değildir.

13.2.2 Sepete alttan el sokarak pas veya ribaund sırasında topa temas etmek ihlaldir.

Madde 13.2'e uyulmaması ihlaldir.

Madde 14 Topun kontrolü

14.1 Bir takımın top kontrolü, o takımdan bir oyuncu canlı bir topu tuttuğu veya dripling yaptığı zaman başlar.

14.2 Topun kontrolü şu durumlarda devam eder:

- Top o takımdan bir oyuncunun kontrolünde olduğunda.
- Top o takımın oyuncuları arasında paslaşıldığında.

14.3 Topun kontrolü şu durumlarda sona erer:

- Rakip oyuncu topun kontrolünü eline geçirdiğinde.
- Top öldüğünde.
- Top oyuncunun elini serbest atış da dahil, şut için terk ettiğinde.

Madde 15 Atış halindeki oyuncu

15.1 Şut, sahadan veya serbest atışta, topun oyuncu tarafından tutulması ve daha sonra rakibin sepetine doğru atılmasıdır.

Tipleme, topun el(ler) ile rakibin sepetine yönlendirilmesidir.

Smaç, topun bir veya iki el ile rakibin sepetinin içine, aşağıya doğru zorlanarak atılmasıdır.

Tipleme ve smaç, sahadan yapılan atış kabul edilir.

15.2 Atış hali:

- Oyuncu süreğen hareketine başladığında, topu elinden çıkarmadan önce ve hakemin yargısına göre rakibin sepetine şut, smaç veya tipleyerek sayı yapmaya yönelik hareketiyle başlar.
- Top oyuncunun elini terk ettiğinde atış hali sona erer, ancak oyuncu havada ise iki ayağı ile yere temas edene kadar atış halinin sürdüğü kabul edilir.

Sayı girişimindeki oyuncunun kolu, sayı yapmasının engellenmesi amacıyla rakibi tarafından tutulabilir. Böyle bir durumda oyuncunun atış halinde kabul edilmesi için topu elinden çıkarması şart değildir.

Legal olarak atılan adım sayısı ile atış hali arasında ilişki yoktur.

15.3 Atış hali için süreğen hareket:

- Atışa hazırlanan oyuncunun topu eliyle tuttuğunda ve genellikle yukarı doğru hareketiyle başlar.
- Sahadan şut girişiminde kol veya vücut hareketlerini de kapsar.
- Top oyuncunun elini(ellerini) terk ettiğinde veya tamamen yeni bir hareket yapılmışsa, Atış hali sona erer.

Madde 16 Sayı: Yapılması ve değeri

16.1 **Tanım**

16.1.1 Canlı bir top sepete üstten girer ve filenin içinde kalır veya fileden geçerse sayı yapılmış olur.

- 16.1.2 Topun küçük bir kısmı çemberin içinde ve çemberin üst hizasının altında ise, top çemberden geçmiş kabul edilir.
- 16.2 **Kural**
- 16.2.1 Sayılar, top takımın hücum ettiği rakibin sepetinden geçtiğinde şu şekilde kaydedilir:
- Serbest atıştan yapılırsa bir (1) sayı,
 - İki sayılık bölgeden yapılırsa iki (2) sayı.
 - Üç sayı bölgesinden yapılırsa üç (3) sayı.
 - Sonuncu veya tek serbest atışta top çembere çarptıktan sonra bu topa hücum veya savunma oyuncusu kurallara uygun temas eder ve top çemberden geçerse, 2 sayı.
- 16.2.2 Bir oyuncu istem dışı, topun kendi takım sepetinden geçmesine neden olursa, rakip takımın hanesine iki (2) sayı olarak işlenir ve rakip takımın oyun sahasındaki kaptanına kaydedilir.
- 16.2.3 Bir oyuncu topu bilerek kendi takım sepetine atar ve top çemberden geçerse, bu bir ihlaldir ve sayı geçerli sayılmaz.
- 16.2.4 Bir oyuncu topun sepete alttan girmesine neden olursa, bu bir ihlaldir.

Madde 17 Topun oyuna sokulması

- 17.1 **Tanım**
- 17.1.1 Top saha dışından topu oyuna sokacak oyuncu tarafından oyun sahasına pas olarak atıldığında, top oyuna sokulmuş olur.
- 17.2 **Uygulama**
- 17.2.1 Hakem topu oyuna sokacak oyuncuya vermeli veya alabileceği bir yere koymalıdır. Hakem şu koşullarda pas verebilir veya yere çarptırarak atabilir:
- :
- Hakem topu oyuna sokacak oyuncudan, 4 metreden fazla uzak olmamalı.
 - Topu oyuna sokacak oyuncu, hakemin kendisine gösterdiği doğru yerde olmalı.
- 17.2.2 Topu oyuna sokacak oyuncu, arkalığın tam arkası hariç, kurala aykırılığın olduğu veya oyunun durduğu yere en yakın, hakem tarafından kendisine gösterilen noktadan topu oyuna sokacaktır.
- 17.2.3 Sadece aşağıda belirtilen durumlarda top hakem masasının karşı tarafındaki kenar çizgisinin orta noktasından sokulur:
- Birinci periyod hariç tüm periyod başlangıçlarında,
 - Teknik, sportmenlik dışı veya diskalifiye edici faullerden doğan serbest atışlardan sonra,
 - Dördüncü periyodun son iki dakikasında ve her uzatma periyodunun son iki dakikasında kendi geri sahasından topu oyun sokma hakkı olan takımın mola almasından sonra.
- Bu noktadan topu oyuna sokacak oyuncu orta çizgi iki ayağının arasına alarak oyun sahasında bulunan herhangi bir takım arkadaşına pas verebilir
- 17.2.4 Canlı bir topu kontrol eden veya kontrol etme hakkı olan takımın bir oyuncusu kişisel faul yaptığında, top faulün olduğu yere en yakın noktadan oyuna sokulur.
- 17.2.5 Topun çemberden geçtiği ancak sahadan veya serbest atıştan yapılan sayının geçerli olmadığı durumlarda, top serbest atış çizgisinin uzantısından oyuna sokulur.
- 17.2.6 Sahadan, tek veya son serbest atıştan sonra sayı olmuşsa:
- Sayı yiyen takımdan herhangi bir oyuncu, dip çizginin herhangi bir noktasından topu oyuna sokar.

- Bu durum sahadan veya serbest atıştan (tek veya son) başarılı olmuş sayılardan sonra mola alınması veya oyunun başka bir nedenle durdurulmasını takiben hakemin topu oyuncuya vermesi halinde de geçerlidir.
- Topu oyuna sokan oyuncu, yanlara (sağa-sola) veya geriye doğru hareket edebilir ve top bu takımın oyuncuları tarafından dip çizginin gerisinde veya üzerinde paslaşılabilir ancak 5 saniyenin sayımına ilk oyuncu topu eline aldığı anda başlanır.

17.3 Kural

17.3.1 Topu oyuna sokan oyuncu şunları yapamaz:

- Topu elinden çıkarmak için beş (5) saniyeden fazla bekleyemez.
- Top heniz elindeyken oyun sahasına temas edemez.
- Topu saha dışına çarptırarak oyuna sokamaz.
- Top başka bir oyuncuya temas etmeden oyun sahasındaki topa temas edemez.
- Topun doğrudan sepetten geçmesine neden olamaz.
- Topu elinden çıkartmadan önce, oyuna sokma yerinden bir veya her iki yönde toplamda en fazla bir (1) m'yi geçmeyecek şekilde hareket edebilir. Ancak koşulların izin verdiği kadar çizgiden direkt olarak geriye gidebilir.

17.3.2 Diğer oyuncular şunları yapamaz:

- Top atılmadan, vücutlarının herhangi bir kısmı ile sınır çizgisi hizasını geçemezler.
- Sınır çizgisine en yakın engel 2 metreden az ise, topu oyuna sokan oyuncuya 1 metreden daha fazla yaklaşamazlar.

Madde 17.3'e uyulmaması ihlaldir.

17.4 Cezası

Top orijinal noktadan oyuna sokması için rakip takıma verilir.

Madde 18 Mola

18.1 Tanım

Mola, bir antrenörün veya yardımcı antrenörün isteği üzerine oyuna verilmiş bir aradır.

18.2 Kural

18.2.1 Her mola bir (1) dakika sürecektir.

18.2.2 Mola, mola fırsatı süresince verilebilir.

18.2.3 Mola fırsatı şu durumlarda başlar:

- Top ölü, oyun saati durmuş ve hakem masayla iletişimi bitirdikten sonra.
- Son veya tek başarılı serbest atıştan sonra topun ölmesiyle,
- Sayı olduğunda (sayı yiyen takım mola alabilir)

18.2.4 Mola fırsatı, ilk veya tek serbest atış için top serbest atışı kullanacak oyuncuya oyuncuya verildiğinde veya top dışardan oyuna sokulurken top oyuna sokacak oyuncunun elinde olduğunda sona erer.

18.2.5 Her takımın birinci devrede iki (2), ikinci devrede üç (3) ve her uzatma periyodunda bir (1) mola hakkı vardır.

- 18.2.6 Kullanılmayan molalar bir sonraki devreye veya uzatma periyoduna taşınmaz.
- 18.2.7 Mola ilk istekte bulunan takıma kaydedilecektir. Ancak rakibin sahadan yapmış olduğu bir sayı varsa ve faul veya ihlal kararı verilmemişse, her iki antrenörün mola istediği durumlarda mola sayı yiyen takıma kaydedilir.
- 18.3 **Uygulama**
- 18.3.1 Sadece antrenör ve yardımcı antrenör mola isteyebilir. Mola için ya sayı görevlisiyle göz teması kurarak ya da hakem masasına gidip, anlaşılır bir şekilde mola işaretini göstermelidirler.
- 18.3.2 Mola isteğinden sayı görevlisi, bu nedenle sesli işaret verene kadar vazgeçilebilir.
- 18.3.3 Mola:
- Hakem düdük çalıp mola işaretini verdiğinde başlar.
 - Hakem düdük çalıp oyuncuları sahaya davet ettiğinde sona erer.
- 18.3.4 Mola fırsatı başlar başlamaz, sayı görevlisi sesli işaret vererek, mola isteği konusunda hakemleri uyarır.
- Mola isteyen takım sayı yediğinde süre görevlisi derhal saati durdurur ve sesli işaret verir.
- 18.3.5 Mola sırasında veya 2., 4. veya uzatma periyodundan önceki oyun arasında oyuncular oyun sahasını terk ederek takım sırasında oturabilirler veya takım sıra bölgesinde bulunabilirler, takım sırasında bulunanlar da takım sıra bölgesinden uzaklaşmamak koşuluyla oyun sahasına girebilirler.
- 18.3.6 İlk veya tek serbest atış yapacak oyuncunun top elindeyken eğer mola isteği yapılıyorsa, mola her iki takımda aşağıdaki koşullarda verilir:
- Son veya tek serbest atış başarılı olursa,
 - Serbest atışlardan sonra top oyuna orta çizginin uzantısından sokulacaksa
 - Serbest atışlar arasında faul kararı verilirse. Bu durumda serbest atışlar tamamlanır ve yeni verilmiş olan faulün cezası uygulanmadan mola verilir.
 - Tek veya son serbest atışta top yeniden canlanmadan önce faul kararı verilirse. Bu durumda yeni verilmiş olan faulün cezası uygulanmadan mola verilir.
 - Tek veya son serbest atışta top yeniden canlanmadan önce bir ihlal kararı verilirse. Bu durumda top oyuna sokulmadan önce mola verilir.
- Birden fazla faulün cezası olarak setler halinde serbest atış(lar) veya topu oyuna sokma hakkı verildiğinde, her set ayrı olarak kabul edilmelidir.
- 18.3.7 4. periyodun son iki dakikasında veya her uzatma periyodunun son iki dakikasında oyun sahasında yapılan başarılı bir atıştan sonra sayı atan takıma mola verilmez. Ancak:
- Oyun hakem tarafından durdurulduğunda,
 - Sayı yiyen takım mola aldığı veya oyuncu değiştirdiğinde,

Madde 19 Oyuncu değişikliği

19.1 Tanım

Oyuncu değişikliği, yedek oyuncunun oyuncu olabilmek için oyuna ara verilme isteğidir.

19.2 Kural

19.2.1 Bir takım oyuncu değiştirme fırsatı doğduğunda, oyuncu değişikliği yapabilir.

19.2.2 Oyuncu değiştirme fırsatı şu durumlarda başlar:

- Top öldüğünde, oyun saati durduğunda ve hakemin masayla iletişimi sona erdiğinde
- Başarılı son veya tek serbest atıştan sonra topun ölmesiyle,
- 4. veya uzatma periyodunun son 2 dakikası içinde oyuncu değişikliği isteyen takım oyun sahasından sayı yediğinde.

19.2.3 Oyuncu değiştirme fırsatı topu oyuna sokacak oyuncunun elinde olduğunda veya son veya tek serbest atış kullanacak oyuncuya verildikten sonra sona erer.

19.2.4 Yeni değiştirilmiş bir oyuncu ve oyuna yeni girmiş yedek, saatin çalıştığı dönemden sonra top ölmeden yeniden oyuna giremezler veya oyundan çıkamazlar, ancak

- Takım oyun sahasında 5'ten az oyuncu ile kalmışsa,
- Hatanın düzeltilmesi için serbest atışları yapacak oyuncu takım sırasında ise kurallara uygun olarak değiştirilebilir.

19.3 Uygulama

19.3.1 Sadece yedek oyuncu, değişiklik isteğinde bulunabilir. Bunun için kendisi (antrenör veya yardımcı antrenör değil) hakem masasına giderek ilgili işareti yapacak veya değişiklik sandalyesine oturacaktır. Değişmek isteyen oyuncu, derhal oynamaya hazır olmalıdır.

19.3.2 Değişiklik talebinden, sayı görevlisinin değişiklikle ilgili sesli işaretini vermesinden önce vazgeçilebilir.

19.3.3 Oyuncu değiştirme fırsatı doğduğunda, sayı görevlisi sesli işaret vererek hakemlere değişiklik talebi olduğunu bildirecektir.

19.3.4 Yedek oyuncu, hakem değişiklik işaretini yapıp sahaya davet edene kadar sınır çizgileri dışında bekleyecektir.

19.3.5 Değiştirilen oyuncunun sayı görevlisine veya hakemlere değişikliği bildirmesi gerekmez. Direkt olarak takım sırasına gidebilir.

19.3.6 Değişiklik mümkün olduğu kadar çabuk yapılmalıdır. 5. faulünü alan veya diskalifiye edilen oyuncu derhal değiştirilmelidir. (yaklaşık 30 saniye). Hakemlere göre gereksiz bir gecikme oluyorsa, ilgili takıma bir mola verilmelidir. Takımın mola hakkı kalmamışsa, antrenörüne teknik faul (B olarak) verilmelidir.

19.3.7 Değişiklik talebi mola veya oyun arası sırasında yapılmışsa, talep sayı görevlisine bildirilmelidir.

19.3.8 Serbest atışı kullanacak oyuncu, şu durumlarda değiştirilmelidir:

- Sakatlanmışsa.
- Beşinci faulünü almışsa.
- Diskalifiye edilmişse.

Serbest atış(lar) oyuna giren oyuncu tarafından atılmalıdır. Böyle bir durumda yerine giren oyuncu saat çalışmadan yeniden değiştirilemez.

19.3.9 İlk veya tek serbest atış yapacak oyuncunun top elindeyken oyuncu değişikliği isteği yapılmış ise, oyuncu değişikliği her iki takımda aşağıdaki koşullarda verilir:

- Son veya tek serbest atış başarılı olursa,
- Serbest atış(ları)tan sonra top orta saha çizgisi uzantısından oyuna sokulacaksa
- Serbest atışlar arasında faul kararı verilmişse.Bu durumda serbest atışlar tamamlanır, yeni faulün cezası uygulanmadan değişikliğe izin verilir.
- Sonuncu veya tek serbest atıştan sonra top yeniden canlanmadan faul verilirse. Bu durumda yeni faulün cezası uygulanmadan değişikliğe izin verilir.
- Sonuncu veya tek serbest atıştan sonra top yeniden canlanmadan ihlal kararı verilirse. Bu durumda top oyuna sokulmadan önce değişikliğe izin verilir.

Birden fazla faulün cezası olarak setler halinde serbest atışlar verildiğinde, her set ayrı kabul edilir, setler arasında oyuncu değişikliğine izin verilir.

19.3.10 4. periyodun son iki dakikasında veya her uzatma periyodunun son iki dakikasında oyun sahasında yapılan başarılı bir atıştan sonra sayı atan takıma oyuncu değişikliği izni verilmez. Ancak:

- Oyun hakem tarafından durdurulduğunda,
- Sayı yiyen takım mola aldığında veya oyuncu değiştirdiğinde,

Madde 20 Hükmen yenilgi

20.1 Kural

Şu durumlarda takım oyunu hükmen yenilgi ile kaybeder:

- Karşılaşmanın ilan edilmiş başlama saatinden itibaren bir takım sahada yoksa veya oynamaya hazır beş (5) oyuncusu ile sahada hazır bulunamıyorsa.
- Takım üyelerinin davranışları oyunun oynanmasını engelliyorsa.
- Bir takım, başhakem tarafından uyarılmasına rağmen oynamaktan kaçınıyorsa.

20.2 Cezası

20.2.1 Oyun rakip tarafından hükmen yenilgiyle kazanılmış olur ve skor 20-0 olarak işlenir. Ayrıca hükmen yenilen takım puanlamada sıfır (0) puan alır.

20.2.2 İki oyunlu serilerde, (evinde ve deplasmanda) ve play-off'ların üç maçlık serilerinde birinci, ikinci ve üçüncü maçı hükmen kaybeden takım seriyi hükmen yenilgi ile kaybetmiş olur. Bu ceza play-off'ların beş maçlık serilerinde uygulanmaz.

Madde 21 Kendiliğinden yenilgi

21.1 Kural

Oyun sırasında bir takımın oyun sahasında ikiden az oyuncusu kalmış ise, o takım maçı kendiliğinden yenilgi ile kaybetmiş olur.

21.2 Cezası

- 21.2.1 Kendiliğinden yenilgi durumu oluştuğunda maçı kazanan takım öndeysse, oyunun durduğu andaki skor geçerli olacaktır. Eğer bu sırada maçı kazanan takım geride ise skor o takımın lehine 2-0 olarak işlenir. Oyunu kendiliğinden yenilgi ile kaybeden takım bir (1) puan alır.
- 21.2.2 İki oyunluk serilerde (evinde ve deplasmanda) ilk veya ikinci maçı kendiliğinden yenilgi ile kaybeden takım, seriyi de "kendiliğinden yenilgi" ile kaybetmiş olur.

BEŞİNCİ KURAL- İHLALLER

Madde 22 İhlaller

22.1 Tanım

İhlal, kurallara aykırı durumların doğmasıdır.

22.2 Cezası

Top, arkalığın doğrudan arkası hariç ihlalin olduğu yere en yakın sınır çizgisi dışından oyuna sokması için rakip takıma verilir. (kurallara başka bir uygulamayı öngörmüyorsa)

Madde 23 Saha dışı oyuncu ve saha dışı top

23.1 Tanım

23.1.1 Bir oyuncunun vücudunun herhangi bir kısmı, başka bir oyuncu hariç (sahadaki oyuncu) sınır çizgilerinin üzerinde, yukarısında veya dışındaki zemine veya herhangi bir nesneye temas ediyorsa, o oyuncu, saha dışıdır.

23.1.2 Aşağıdakilerden biri oluşmuşsa, top saha dışı kabul edilir:

- Saha dışındaki bir oyuncuya veya başka bir kişiye dokunmuşsa.
- Sınır çizgisinin üzerinde, yukarısında veya dışındaki zemine veya herhangi bir nesneye dokunduğunda..
- Arkalık desteklerine, arkalığın arka yüzüne veya sahanın üzerindeki herhangi bir nesneye dokunduğunda.

23.2 Kural

23.2.1 Top saha dışına çıkarken bir oyuncudan başka bir şeye dokunmuş olsa dahi, topa en son temas eden oyuncu, topun dışarı çıkmasına neden olmuş kabul edilir.

23.2.2 Eğer top sınır çizgileri üzerinde veya dışındaki bir oyuncunun dokunması veya ona temas etmesi sonucu saha dışına çıkarsa, o oyuncu topun dışarı çıkmasına neden olmuş sayılır.

23.2.3 Bir oyuncu tutulmuş top sırasında sınır çizgileri dışına çıkar veya kendi geri sahasına dönerse, hava atışını gerektiren durum doğar.

Madde 24 Dripling

24.1 Tanım

24.1.1 **Dripling**, oyun sahasında canlı bir topu kontrol eden oyuncunun topu yere atması, tiplemesi, yuvarlaması veya başka bir oyuncuya dokunmadan topu yerde sektirmesi ve topa tekrar dokunması ile başlar.

Dripling, oyuncunun topa aynı anda iki eliyle dokunmasıyla veya topu bir ya da iki elinde tutmasıyla sona erer.

Dripling sırasında oyuncu topu havaya atabilir ancak top zemine veya başka bir oyuncuya temas etmeden topa dokunamaz.

Top oyuncunun eline temas etmediği sürece, atacağı adım sayısı ile ilgili bir kısıtlama yoktur.

24.1.2 Oyun sahasındaki canlı bir topu istem dışı kaybedip, yeniden kontrolüne alan oyuncu **fumble** (fambıl) yapmış sayılır.

24.1.3 Aşağıdakiler dripling kabul edilmez:

- Sayı amacıyla peşpeşe atışlar.
- Driplingin başında veya sonunda topun istem dışı elden kaçırılması. (fumble).
- Topun kontrolünü kazanmak için diğer oyuncular arasındaki topa vurmak.
- Bir başka oyuncunun kontrolündeki topa vurmak.
- Pas arasına girip, topu keserek kontrolüne almak.
- Yürüme ihlali yapmadan ve yere düşürmeden tutmak koşuluyla topu elden ele atmak.

24.2 **Kural**

Bir oyuncu driplingini tamamladıktan sonra, aşağıdaki nedenlerle topun kontrolünü kaybetmedikçe, ikinci defa dripling yapamaz:

- Sayı amacıyla oyun sahasından yapılan atışlar.
- Bir rakip oyuncunun topa temas etmesi.
- Rakibin pas arasına girerek topa dokunması veya fumble'dan sonra topa dokunması.

Madde 25 Topla yürüme

25.1 **Tanım**

25.1.1 **Topla yürüme**, oyun sahasında canlı bir topu tutarken, bir veya iki ayağın herhangi bir yönde bu kuralda belirtilen sınırları aşarak yapılan illegal hareketlerdir.

25.1.2 Pivot hareketi oyun sahasında canlı bir topu tutan oyuncunun, bir ayağını yerden kaldırmadan diğer ayağı ile herhangi bir yöne bir ya da daha fazla adım atarak yaptığı legal bir harekettir. Bu hareket sırasında oyuncunun kaldırmadığı ayak, pivot ayağıdır.

25.2 **Kural**

25.2.1 **Oyun sahasında canlı bir topu tutan oyuncunun pivot ayağını belirleme:**

- İki ayağı da zeminle temas halindeyse;
 - Ayaklarından birini kaldırdığında, diğer ayağı pivot ayağı olur.
- Hareket halindeyse veya dripling yapıyorsa;
 - Ayaklarından biri yere temas ediyorsa, bu ayağı pivot ayağı olur.
 - İki ayağı da havada ise ve aynı anda iki ayağının üzerine düşerse, daha sonra ayaklarından birini kaldırdığında diğer ayağı pivot ayağı olur..
 - İki ayağı da havada ise ve önce bir ayağının üzerine düşerse, bu ayağı pivot ayağı olur. Bir ayağının üzerine düşüp tekrar sıçrayarak aynı anda iki ayağını üzerine düşerse, hiçbir ayağını pivot ayağı olarak kullanamaz.

25.2.2 **Oyun sahasında canlı bir topu kontrol ederken pivot ayağını belirleyen oyuncunun topla ilerlemesi:**

- Her iki ayağı da yerdeyse;
 - Driplinge başlamak için, top elden çıkarılmadan önce pivot ayağı kaldırılamaz.
 - Oyuncu pas vermek veya şut atmak için, oyuncu pivot ayağının üzerinde sıçrayabilir ancak iki ayağından biri yere temas etmeden önce topu elinden çıkarmış olmalıdır.
- Hareket halindeyse:

- Şut atmak veya pas vermek için bir veya iki ayağını kaldırabilir, bir veya iki ayağı zemine temas etmeden önce top elinden çıkmalıdır.
- Driplinge başlamak için, top elinden çıkmadan pivot ayağını kaldıramaz.
- Bir oyuncu, hiçbir ayağı pivot ayağı değilken stop yaptığında;
- Driplinge başlarken top elinden çıkmadan hiçbir ayağını yerden kaldıramaz,
- Şut atmak veya pas vermek için bir veya iki ayağını kaldırabilir ancak top elinden çıkmadan hiçbir ayağı yere temas edemez.

25.2.3 Düşme, ayağı kayma veya yere oturma:

- Bir oyuncunun topu tutarken yere düşmesi, yerde uzanırken veya otururken topun kontrolünü elde etmesi legaldir.
- Bir oyuncu topu tutarken kayar, yuvarlanır veya ayağa kalkmaya teşebbüs ederse, bu bir ihlaldir.

Madde 26 Üç saniye

26.1 Kural

26.1.1 Bir oyuncu, takımı sahada canlı bir topu kontrol ederken, top ön sahadayken ve saat çalışırken, rakibine ait kısıtlamalı alanda birbirini izleyen üç (3) saniyeden fazla kalamaz.

26.1.2 Şu durumdaki oyunculara izin verilir:

- Kısıtlamalı alanı terk etmeye çalışanlara.
- Kendisi veya bir takım arkadaşı sayı için atış halindeyken kısıtlamalı alanda ise ve top oyuncunun elini terk etmiş veya terk etmek üzere ise.
- Şut atmak için kısıtlamalı alanda dripling yaparken, kısıtlamalı alanda 3 saniye civarında bulunmuşsa.

26.1.3 Bir oyuncunun kısıtlamalı alan dışına çıkmış kabul edilebilmesi için, her iki ayağının da kısıtlamalı alan dışına basmış olması gereklidir.

Madde 27 Yakından savunulan oyuncu

27.1 Tanım

Oyun sahasında canlı bir topu tutan oyuncu, en fazla 1 m içinde rakibi tarafından aktif olarak savunuluyorsa, o oyuncu yakından savunuluyor, demektir.

27.2 Kural

Yakından savunulan bir oyuncu 5 saniye içinde pas vermeli, şut atmalı veya dripling yapmalıdır.

Madde 28 Sekiz saniye

28.1 Tanım

28.1.1 Bir takımın geri sahası; takımın sepeti, arkalığın oyun sahasına bakan kısmı ile takımın sepeti arkasındaki dip çizgi, kenar çizgileri ve orta çizginin tamamı ile sınırlanan sahadan oluşur.

- 28.1.2 Bir takımın ön sahası, rakibin sepeti, rakibin arkalığının oyun sahasına bakan kısmı ile rakibin sepetinin arkasındaki dip çizgi, kenar çizgiler ve orta çizginin yakın kenarı ile sınırlanan sahadan oluşur.
- 28.1.3 Şu durumlarda top bir takımın ön sahasına geçmiş kabul edilir::
- Top ön sahaya temas ettiğinde.
 - Top ön sahaya temas eden bir oyuncuya veya hakeme temas ettiğinde.
- 28.2 **Kural**
- 28.2.1 Bir takım canlı bir topu kendi geri sahasında kontrol ettiğinde, bu oyuncunun takımı topu 8 saniye içinde ön sahaya geçirmelidir.
- 28.2.2 Topu daha önce kontrol eden takım, aşağıdaki nedenlerden dolayı topu yine kendi sahasından oyuna sokacaksa, 8 saniye kaldığı yerden devam eder:
- Topun saha dışına çıkması.
 - O takımdan bir oyuncunun sakatlanması.
 - Hava atışı durumu doğması..
 - Çift faul.
 - Her iki takımın yaptığı faullerin birbirini götürmesi.

Madde 29 Yirmidört saniye

- 29.1 **Kural**
- 29.1.1 Bir oyuncu oyun sahasında canlı bir topun kontrolünü eline geçirdiğinde, onun takımı 24 saniye içinde sayı için şut atmak zorundadır.
- Şut sırasında 24 saniye ihlalinin meydana gelmemesi için:
- Top atış yapan oyuncunun elini, 24 saniye aygıtı sesli işaret vermeden terk etmiş olmalı ve,
 - Top oyuncunun elini terk ettikten sonra ya çemberden geçmeli ya da çembere temas etmeli.
- 29.1.2 24 saniyenin bitimine yakın şut atılmış ve top havada iken 24 saniye aygıtı sesli işaret vermişse,
- Top çemberden geçerse, ihlal söz konusu değildir.
 - Top çembere temas ederse, ihlal söz konusu değildir.
 - Top arkalığa temas etmiş (çembere değil) veya çembere temas etmemiş ve rakip takımdan bir oyuncu topu derhal ve net şekilde kontrol etmişse, sesli işaret dikkate alınmaz ve oyun devam eder.

Bu durumlarda topa ve aksama müdahale ile ilgili kısıtlamalar geçerlidir.

29.2 Uygulama

- 29.2.1 Oyun hakemler tarafından, iki takımı da ilgilendirmeyen bir nedenle (24 saniye aygıtı yanlışlıkla başa alınır, vb), veya topu kontrolünde bulundurmeyen takımla ilgili bir nedenle durdurulmuşsa, daha önce topu kontrolünde bulunduran takım topu oyuna sokar ve 24 saniye başa alınır.

Bununla birlikte, eğer 24 saniyenin başa alınması takımlardan birini dezavantajlı duruma sokuyorsa, top yeniden oyuna sokulurken 24 saniye, kaldığı yerden devam ettirilir.

29.2.2 Takımlardan biri topu kontrol ederken veya top hiçbir takımın kontrolünde değilken 24 saniye aygıtı yanlışlıkla sesli işaret verirse, sinyal dikkate alınmaz ve oyun devam eder.

Ancak bu durum, takımlardan birini dezavantajlı duruma düşürüyorsa, oyun durdurulup 24 saniye düzeltilir ve topu kontrol eden takım, topu oyuna sokar.

29.3 **Cezası**

Top, hakem tarafından oyunun durdurulduğu yere en yakın kenar çizgisinden(arkalığın altı hariç) oyuna sokulması için karşı takıma verilir.

Madde 30 Topun geri sahaya dönmesi

30.1 **Tanım**

30.1.1 Top aşağıdaki durumlarda o takımın geri sahasına dönmüş sayılır:

- Top geri sahaya temas etmişse.
- Top vücudunun herhangi bir kısmı geri sahaya temas eden oyuncuya veya geri sahaya temas eden hakeme dokunmuşsa.

30.1.2 Bir takım ön sahada topun kontrolünü elinde bulundururken aşağıdaki durumlarda topun geri sahasına dönmesine neden olur:

- O takımdan bir oyuncu, ön sahada topa en son dokunmuş ve yine o oyuncu veya o takımdan bir başka oyuncu geri sahada topa ilk dokunan oyuncu olmuşsa.
- O takımdan bir oyuncu geri sahada topa son dokunan oyuncu ise ve top ön sahaya temas ettikten sonra o oyuncu veya o takımdan bir başka oyuncu geri sahadayken topa dokunmuşsa.

Bu kısıtlama, topun oyuna sokulması da dahil, ön sahadaki tüm durumlar için geçerlidir.

30.2 **Kural**

Canlı bir topu kontrol eden takımın oyuncusu topun kurallara uygun olmayan şekilde geri sahasına dönmesine neden olamaz.

Madde 31 Topa ve aksama müdahale

31.1 **Tanım**

31.1.1 **Sahadan veya serbest atıştan yapılan atış:**

- Atışı yapan oyuncunun elini terk ettiğinde başlar.**
- Şu durumlarda sona erer:**
 - Çembere üstten girer ve sepetin içinde kalır veya sepetten geçerse.
 - Çemberden geçme olasılığını kaybettiğinde.
 - Çembere temas ettiğinde.
 - Zemine temas ettiğinde.
 - Top öldüğünde.

31.2 **Kural**

31.2.1 Sahadan atılan şutta topa müdahale topun tamamı çember seviyesinin üzerindeyken bir oyuncu topa temas ettiğinde şu durumlarda oluşur:

- Top çembere doğru giderken inmekte ise.
 - Top arkalığa temas etmişse.
- 31.2.2 **Serbest atışta topa müdahale**, atıştan sonra top çembere doğru giderken ve çembere temas etmemişken topa dokunulduğunda oluşur.
- 31.2.3 Topa müdahale kısıtlaması şu durumlara kadar devam eder:
- Topun çemberden geçmeyeceği anlaşılana kadar.
 - Top çembere çarpana kadar.
- 31.2.4 Sahadan atılan şutlarda, şu durumlarda **aksama müdahale** meydana gelir:
- Top çemberle temas halindeyken bir oyuncu çembere veya arkalığa temas ederse.
 - Bir oyuncu çembere elini alttan sokar ve topa dokunursa.
 - Top çemberin içindeyken bir savunma oyuncusu topa veya çembere temas ederek topun çemberden geçmesini engellerse.
 - Bir savunma oyuncusu çemberi veya arkalığı sallayarak hakemlere göre bunun sonucu topun çemberden geçmesini engellemişse.
 - Bir hücum oyuncusu çemberi veya arkalığı sallayarak hakemlere göre bunun sonucu topun çemberden geçmesini sağlamışsa.
- 31.2.5 Serbest atış sırasında şu durumlarda **aksama müdahale** meydana gelir:
- Daha sonra kullanılacak başka serbest atışlar varken ve serbest atışta topun çemberden geçme olasılığı bulunurken bir oyuncu topa, çembere veya arkalığa dokunursa.
 - Bir oyuncu son veya tek serbest atış sırasında, top çemberle temas halindeyken çember veya arkalığa dokunursa.
 - Bir oyuncu elini çembere alttan sokar ve topa dokunursa.
 - Son veya tek serbest atışta bir savunma oyuncusu topun çemberden geçme olasılığı varken ve top çembere çarptıktan sonra, arkalığı veya çemberi sallayarak hakemlere göre topun çembere girmesini engellemişse.
 - Son veya tek serbest atışta bir hücum oyuncusu topun çemberden geçme olasılığı varken ve top çembere çarptıktan sonra, arkalığı veya çemberi sallayarak hakemlere göre topun çemberden geçmesini sağlamışsa.
- 31.2.6 Sahadan yapılan atışta top havada ise ve daha sonra:
- Bir hakem düdük çalmışsa.
 - Oyun saati bir periyodun sona erdiğini belirten sesli işaret vermişse.

Topun çemberden geçme olasılığı varsa, top çembere çarptıktan sonra hiçbir oyuncu bu topa dokunamaz.

Topa ve aksama müdahale ile ilgili kısıtlamalar geçerlidir.

31.3 Cezası

- 31.3.1 İhlal hücum oyuncu tarafından yapılmışsa, sayı verilmez. Kurallara göre uygulama yoksa , top serbest atış çizgisinin uzantısından, oyuna sokması için rakip takıma verilir.
- 31.3.2 İhlali savunma oyuncusu yapmışsa, hücum eden takım şunları kazanır:
- İhlal serbest atış sırasında yapılmışsa 1 sayı.
 - Atış 2 sayılık bölgeden yapılmışsa 2 sayı.
 - Atış 3 sayı bölgesinden yapılmışsa 3 sayı.
- Top çemberden geçmiş gibi işlem yapılır.

- 31.3.3 İhlal, son veya tek serbest atış sırasında savunma oyuncusu tarafından yapılmışsa, Hücüm eden takıma 1 sayı verilir ve ihlali yapan savunma oyuncusu teknik faul ile cezalandırılır

ALTINCI KURAL- FAULLER

Madde 32 Fauller

32.1 Tanım

- 32.1.1 10 oyuncunun dar bir alanda belirli bir hızla hareket ettiği oyunda temas kaçınılmazdır.
- 32.1.2 Faul, rakiple illegal temas ve/veya sportmenlikdışı davranışlar konusunda kuralların ihlal edilmesidir.
- 32.1.3 Cezasına bakılmaksızın bir takım için herhangi bir sayıda faul verilebilir. Verilen bütün fauller sayı cetveline kaydedilecek ve kurallara göre cezaları uygulanacaktır.

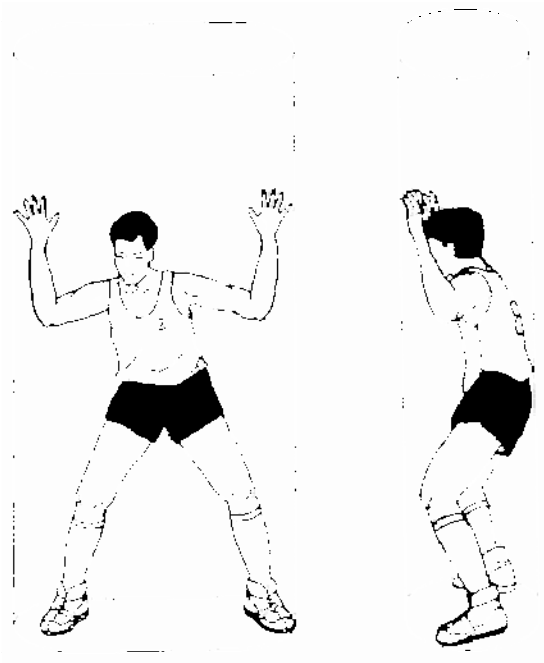
Madde 33 Temas

33.1 Silindir prensibi

Silindir prensibi bir oyuncunun sahada etrafında hayali silindir ile işgal ettiği alan olarak tanımlanır. Bu tanım oyuncunun üzerindeki boşluğu da içerir ve şu sınırlarla belirlenir:

- Önde avuç içleri,
- Arkada kalça,
- Yanlarda kol ve bacakların dışı bakan yüzeyleri.

Eller ve kollar, ayakların uzantısını taşmamak ve dirseklerden bükülü olmak koşuluyla torsonun önünde olabilir. Oyununcunun ayakları arasındaki mesafe, oyuncunun boyuyla orantılı olmalıdır.

Diyagram 5- Silindir prensibi

33.2 Dikeylik prensibi

Oyun sırasında oyun sahasında her oyuncu, başka bir rakip oyuncu tarafından işgal edilmemiş her yeri (silindiri) kullanma hakkına sahiptir.

Bu prensip, oyuncunun zeminde işgal ettiği alanı, üzerindeki boşluğu ve sıçradığında altında kalan boşluğu oyuncunun adına korur.

Oyuncu dikey pozisyonunu (silindirini) terk ettiğinde ve kendi dikey pozisyonundaki (silindirinde) rakip bir oyuncu ile vücut teması meydana geldiğinde bu temastan dikey pozisyonunu (silindirini) terk eden oyuncu sorumludur.

Savunma oyuncusu yerden dikey sıçradığı (kendi silindirinin içinde) veya ellerini veya kollarını kendisi silindiri içinde yukarı kaldırdığı için cezalandırılmamalıdır..

İster yerde, ister havada olsun hücum oyuncusu legal savunma pozisyonunu almış olan savunma oyuncusuna aşağıdakileri yapmak suretiyle temasa neden olamaz:

- Kendisine yer açmak için kollarını kullanamaz.
- Sahadan atış yaparken, atış sırasında veya hemen sonrasında bacaklarını veya kollarını açarak temasa neden olamaz..

33.3 Kurallara uygun savunma pozisyonu

Bir savunma oyuncusu şu durumlarda legal savunma pozisyonunu almış sayılır:

- Yüzü rakibe dönük olmalı.
- Her iki ayağı yerde olmalı.

Legal savunma pozisyonunda silindir oyuncunun bulunduğu zeminden üzerindeki tavana kadar uzanır. Oyuncunun ellerini ve kollarını başının üzerinde kaldırabilir veya dikey olarak sıçrayabilir, ancak silindirinin dışına çıkartamaz.

33.4 Topu kontrol eden oyuncunun savunması

Topu kontrol eden (tutan veya dripling yapan) oyuncunun savunulmasında zaman ve mesafe faktörleri dikkate alınmaz.

Toplu oyuncu en yakından savunulmayı beklemeli ve rakibi saniyeden daha kısa bir süre içinde bile olsa, önünde legal savunma pozisyonunu almışsa, durmaya veya yön değiştirmeye hazır olmalıdır.

Savunma oyuncusu legal savunma pozisyonunu alırken, temasa neden olmamalıdır.

Legal savunma pozisyonu alan oyuncu, rakibini savunmak için daha sonra hareket edebilir ancak kollarını, omuzlarını, kalçalarını veya bacaklarını uzatarak dripling yapan oyuncunun onu geçmesini engellemeye çalışamaz..

Hakemler, toplu oyuncunun savunulması sırasındaki kapatma/şarj değerlendirmesini yaparken, şu ilkeleri dikkate almalıdır:

- Savunma oyuncusunun yüzü toplu oyuncuya dönük ve her iki ayağı yerde, legal savunma pozisyonunu almış olmalıdır.
- Savunma oyuncusu legal savunma pozisyonu için hareketsiz durabilir, dikey sıçrayabilir, yanlara veya geriye doğru hareket edebilir..
- Savunma oyuncusu toplu oyuncuya doğru olmamak koşuluyla, yanlara ve geriye hareket edip legal savunma pozisyonunu korumak için bir ya da iki ayağını bir an için yerden kaldırabilir..
- Temas, savunma oyuncusunun torsosuna meydana geldiğinde savunma oyuncusunun çarpışma noktasına daha önce geldiği kabul edilir.

- Legal savunma pozisyonunu almış olan savunma oyuncusu, darbenin şiddetini azaltmak veya sakatlıktan korunmak için silindirinin içinde dönebilir.

Savunma oyuncusunun yukarıdaki koşulları yerine getirmesi halinde, faule elinde top olan hücum oyuncusunun neden olduğu kabul edilir.

33.5 Topu kontrol etmeyen oyuncusunun savunulması

Topun kontrolünü elinde bulundurmayan oyuncu oyun sahasında serbestçe hareket etme ve başka bir oyuncunun işgal etmediği herhangi bir yeri kullanma hakkına sahiptir.

Topsuz oyuncunun savunmasında **zaman ve mesafe faktörleri** dikkate alınır. Bir savunma oyuncusu, hareket etmekte olan rakibinin durmasına ya da yön değiştirmesine olanak vermeyecek kadar az zaman ya da mesafe bırakarak hareket alanının üzerinde ve/veya yakınında pozisyon alamaz.

Bu mesafe, rakibinin hızıyla doğru orantılı olarak 1 adımdan az ve 2 adımdan fazla olamaz.

Bir oyuncu savunma pozisyonunu alırken zaman ve mesafe faktörlerini göz önünde bulundurmazsa ve rakibi ile arasında temas meydana gelirse, temastan savunma oyuncusu sorumludur.

Bir savunma oyuncusu kurallara uygun savunma pozisyonu aldıktan sonra, rakibini savunmak için hareket edebilir. Rakibinin kendisini geçmesini engellemek için kollarını, omuzlarını, kalçasını veya bacaklarını açamaz. Sakatlanmaya karşı kendini korumak için silindiri içinde dönebilir veya kollarını vücuduna yakın bir şekilde önünde tutabilir.

33.6 Havadaki oyuncu

Oyun sahasındaki herhangi bir noktadan sıçrayan oyuncunun aynı yere düşme hakkı vardır.

Sıçrayan bir oyuncu sıçradığı sırada, düşeceği yerde ve sıçradığı nokta ile düşeceği yer arasında rakip oyuncu olmaması koşuluyla, oyun sahasında sıçradığından başka bir noktaya düşebilir.

Sıçrayan bir oyuncu yere indikten sonra hızını alamayarak düştüğü noktasının ilerisinde legal savunma pozisyonunu almış rakibine temas ederse, bu temastan kendisi sorumludur.

Sıçrayan havadaki bir oyuncunun havadaki yoluna rakip oyuncu giremez.

Havadaki bir oyuncunun altına girip temasa neden olmak genellikle sportmenlikdışı fauldur, hatta bazı durumlarda diskalifiye edici faul bile olabilir.

33.7 Perdeleme: Legal ve illegal

Perdeleme topu kontrolünde bulundurmayan rakibinin oyun sahasında istediği bir noktaya gitmesini geciktirmeye ya da engellemeye dönük bir girişimdir.

Perdeleme savunma şu durumlarda **legaldir**:

- **Temas** meydana geldiğinde kendi silindiri içinde hareketsiz ise.
- Temas meydana geldiğinde her iki ayağı zeminle temas halinde ise.

Perdeleme şu durumlarda **ilegaldir**:

- Temas meydana geldiğinde hareketli ise.
- Temas meydana geldiğinde hareketsiz duran rakibinin görüş alanı dışında perdeleme yaparken yeterli mesafeyi bırakmamış ise.

- Temas meydana geldiğinde hareket halindeki rakibine karşı zaman ve mesafe faktörlerini göz önünde bulundurmamış ise.

Perdeleme hareketsiz duran bir rakibin görüş alanı **içinde** (önden ya da yandan) yapılırsa, perdelemeyi yapan oyuncu, temas etmemek koşuluyla rakibine istediği kadar yaklaşabilir.

Perdeleme hareketsiz duran bir rakibin görüş alanı dışında yapılırsa, perdelemeyi yapan oyuncu, rakibinin perdeye temas etmeden 1 normal adım atmasına olanak sağlayacak kadar mesafe bırakmalıdır. Rakip **hareket** halindeyse, zaman ve mesafe faktörleri dikkate alınır. Perdeleme yapan oyuncu, rakibin durarak veya yön değiştirerek perdeden kurtulmasına olanak verecek kadar mesafe bırakmalıdır.

Bırakılacak mesafe 1 adımdan az, 2 adımdan fazla olmayacaktır.

Perdeleme yapılan oyuncu, legal perdeleme yapan oyuncuya yapacağı temaslardan sorumludur.

33.8 Şarj

Şarj, rakip oyuncunun torsosuna toplu ya da topsuz olarak itme veya çarpma şeklinde yapılan kişisel temastır.

33.9 Kapatma

Kapatma, toplu ya da topsuz hareket eden bir oyuncunun ilerlemesini illegal şekilde engelleyen kişisel temastır.

Perdeleme yapmak isteyen oyuncu hareketli, rakibi ise hareketsizken veya kendisinden uzaklaşırken temas meydana gelirse,perdeleme yapan oyuncu kapatma faulü yapmış olur.

Bir oyuncu topla ilgilenmeden, yüzü rakibe dönük olarak pozisyon alır ve rakibi ile birlikte hareket ederse, başka faktörler söz konusu olmadıkça, meydana gelebilecek temaslardan sorumludur.

“Başka faktörler söz konusu olmadıkça” ifadesi, perdelenen oyuncunun bilerek itilmesi, yüklenilmesi ve tutulmasını içerir.

Bir oyuncu sahada pozisyon alırken kollarını veya dirseklerini silindirin dışına çıkarabilir ancak rakibi o bölgeye gelmişse veya o bölgeden geçiyorsa, kollarını ve dirseklerinin silindirin içinde almalıdır. Oyuncunun kolları veya dirsekleri silindirin dışındayken temas meydana gelmişse, bu oyuncu kapatma veya tutma faulü yapmış olur.

33.10 Rakibe elle veya kolla temas

Rakibe elle temas, tek başına kurallara aykırı bir hareket değildir.

Böyle bir durumda hakem öncelikli olarak temas eden oyuncunun bir avantaj elde edip etmediğini değerlendirmelidir. Temasın sorumlusu olan oyuncu, rakibinin serbest hareket etmesini engelliyorsa, bu durumda faul söz konusu olur.

Ellerin veya açılmış kolların kurallara aykırı kullanılması, savunma oyuncusunun toplu ya da topsuz bir rakibe sahada hareket etmesini engellemek için, elle veya kolla temas etmesi ve sürdürmesiyle başlar.

Toplu veya topsuz rakibe tekrar tekrar dokunmak ya da dürtmek, oyunun sertleşmesine neden olabileceği için fauldür.

Toplu oyuncu, aşağıdakileri yaptığında faule neden olur:

- Haksız avantaj sağlamak amacıyla kolunu veya dirseğini savunma oyuncusuna dolarsa.

- Savunma oyuncusunun topla oynamasını veya oynamaya çalışmasını engellemek, ya da savunma oyuncusuyla arasındaki mesafeyi açmak amacıyla iterse.
- Dripling yaparken, rakip oyuncunun topu kazanmasını engellemek için kolunu açması.

Aşağıdaki nedenlerle topsuz bir hücum oyuncusunun rakibini itmesi fauldür:

- Topu serbestçe alabilmek.
- Savunma oyuncusunun topla oynamasını veya oynamaya çalışmasını engellemek.
- Savunma oyuncusu ile arasında daha fazla mesafe yaratmak.

33.11 **Post oyunu**

Dikeylik (silindir) prensibi, post oyununda da uygulanır.

Post pozisyonundaki hücum oyuncusu ve onu savunan rakibi birbirlerinin dikeylik (silindir) hakkına uymalıdır.

Post pozisyonundaki savunma veya hücum oyuncusunun, rakibini omuz veya kalçasıyla iterek pozisyonunu bozması ya da açık dirsekleriyle, kollarıyla, dizleriyle veya vücudunun herhangi bir bölümünü kullanarak rakibinin hareket serbestliğini engellemesi fauldür.

33.12 **Arkadan yapılan illegal savunma**

Arkadan yapılan illegal savunma, hücum oyuncusuna rakibi tarafından arkadan yapılan kural dışı temasıdır. Savunma oyuncusunu topla oynama isteği kuraldışılığı ortadan kaldırmaz.

33.13 **Tutma**

Tutma rakip oyuncunun serbest hareket etmesini kısıtlayan kişisel temasıdır. Temas (tutma) vücudun herhangi bir kısmı ile olabilir.

33.14 **İtme**

İtme, topu kontrolünde bulunduran veya bulundurmeyen rakibini vücudunun herhangi bir kısmıyla zor kullanarak hareket ettirmesi veya harekete zorlamasıyla oluşan illegal temasıdır.

Madde 34 Kişisel faul

34.1 **Tanım**

34.1.1 **Kişisel faul** top ölü veya canlı iken bir oyuncunun rakibine yaptığı temaslı bir fauldür. Bir oyuncu kollarını, ellerini, dirseklerini, kalçasını, ayaklarını kullanarak veya vücudunu normalin dışında bir pozisyona getirerek (silindirinin dışına çıkararak) rakip oyuncuyu tutamaz, önünü kapatamaz, itemez, çelme takamaz, ilerlemesini engelleyemez, sertliğe ve şiddete başvuramaz.

34.2 **Cezası**

Bu kurala aykırı hareket eden oyuncuya kişisel faul verilecektir.

34.2.1 Faul, atış halinde olmayan oyuncuya yapılmışsa:

- Oyun, faul yapılan takımın, faulün yapıldığı noktaya en yakın sınır çizgisi dışından topu oyuna sokması ile devam edilir.
- Faul yapan takımın, takım faul sayısı dolmuşsa, madde. 41 (Takım faulleri: Cezası) uygulanır.

- 34.2.2 Faul atış halindeki oyuncuya yapılmışsa, bu oyuncu atışın yapıldığı yere göre serbest atış(lar) kullanır:
- Sayı başarılıysa sayılır veyoyuncuya 1 serbest atış hakkı verilir .
 - Sayı girişimi 2 sayılık bölgeden yapılmış ve başarılı olmamışsa, oyuncuya 2 serbest atış hakkı verilir.
 - Sayı girişimi 3 sayılık bölgeden yapılmış ve başarılı olmamışsa, oyuncuya 3 serbest atış hakkı verilir.
 - Oyuncu bir periyodun veya uzatma periyodunun bittiğini belirten oyun saatinin veya 24 saniye aygıtının sesli işaretinin verildiği sırada veya hemen öncesinde faule maruz kalırsa ve top bu sırada henüz elinde ise, sayı girişimi başarılı da olsa sayı verilmez ve oyuncu atış yaptığı bölgeye göre 2 ya da 3 serbest atış kullanır.

Madde 35 Çift faul

35.1 Tanım

Çift faul, iki rakip oyuncunun birbirlerine karşı aşağı yukarı aynı zamanda yaptıkları kişisel fauldür.

35.2 Cezası

35.2.1 Her iki oyuncuya birer kişisel faul kaydedilir, serbest atış atılır.

35.2.2 Eğer çift faul yaklaşık olarak aynı zamanda olmuşsa oyun aşağıdaki şekilde devam eder:

- Başarılı bir sayı, son veya tek serbest atış başarılı olmuşsa, sayı yiyen takım dip çizginin herhangi bir yerinden topu oyuna sokar.
- Topu kontrol eden veya kontrol etme hakkını kazanan takım, faullerin olduğu noktaya en yakın sınır çizgisi dışından topu oyuna sokar.
- Top hiçbir takımın kontrolünde değilse ve hiçbir takım topu kontrol etme hakkına sahip değilse, hava atışı durumu doğar.

Madde 36 Sportmenlikdışı faul

36.1 Tanım

36.1.1 Sportmenlikdışı faul hakemlere göre kuralların ruhuna ve amacına uygun olmayan şekilde, doğrudan topla oynamaya yönelik olmayan temaslı bir oyuncu fauldür.

36.1.2 Sportmenlikdışı faul değerlendirmesi, oyun boyunca tutarlılık göstermelidir.

36.1.3 Hakem oyuncunun niyetini değil, hareketi değerlendirmelidir.

36.1.4 Sportmenlikdışı faul değerlendirmesi yapılırken, hakemler şu prensipleri gözetmelidir:

- Bir oyuncunun topla oynama yönünde çabası yokken temasa neden olursa, bu sportmenlikdışı fauldür.
- Bir oyuncu topla oynama çabası içindeyse ancak sertlik içeren bir temasa neden olursa, bu sportmenlikdışı fauldür.
- Bir oyuncu, kurallara uygun olarak oynama çabası içindeyken bir faul yaparsa (normal basketbol oyunu faulü), bu sportmenlikdışı bir faul değildir.

36.2 Cezası

36.2.1 Bu kurala uygun hareket etmeyen oyuncuya sportmenlikdışı faul verilir.

36.2.2 Faul yapılan oyuncu serbest atış(lar) kullanır ve daha sonra oyunun sürecine göre aşağıdakilerden biri uygulanır:

- Hakem masasının karşı tarafındaki kenar çizginin orta noktasından top oyuna sokulur..
- Birinci periyodun başlaması için hava atışı yapılır.

Serbest atış sayısı şu şekilde olacaktır:

- Sportmenlikdışı faul, atış halinde olmayan bir oyuncuya yapılmışsa, bu oyuncu 2 serbest atış kullanır.
- Sportmenlikdışı faul, atış halindeki bir oyuncuya yapılmış ve atış başarılı olmuşsa, faul yapılan oyuncu 1 serbest atış kullanır.
- Sportmenlikdışı faul atış halindeki oyuncuya yapılmış, ancak atış başarılı olmamışsa, faul yapılan oyuncu atış bölgesine göre 2 ya da 3 serbest atış kullanır.

Madde 37 Diskalifiye edici faul

37.1 Tanım

37.1.1 Bir oyuncu, yedek oyuncu, 5 faulünü dolduran ve oynamaya hakkı olmayan oyuncu, antrenör, antrenör yardımcıları veya takımın diğer ilgilileri tarafından göze çok batan sportmenlikdışı hareketleri, **diskalifiye edici fauldür**.

37.1.2 Ayrıca, aynı maçta iki sportmenlikdışı faul alan oyuncu diskalifiye edilir.

37.1.3 Antrenör şu durumlarda diskalifiye edilir:

- Kendi sportmenlikdışı davranışları nedeniyle 2 teknik faul (C) almışsa.
- Antrenör yardımcıları, yedek oyuncular ve takım ilgililerinin sportmenlikdışı davranışları (B) nedeniyle 3 teknik faul veya bir tanesi antrenörün kendisine verilmiş toplam 3 teknik faul verilmişse.

37.1.4 Bir oyuncu veya antrenör Madde 37.1.2 veya Madde 37.1.3'e göre diskalifiye edilmişse, sadece sportmenlikdışı veya teknik faulün cezası uygulanacak, diskalifiden dolayı ayrıca bir ceza uygulanmayacaktır.

37.1.5 Diskalifiye edilen antrenörün yetki ve görevlerini, ismi sayı cetveline yazılmış yardımcı antrenör devralır. Sayı cetveline ismi yazılmış yardımcı antrenör yoksa, kaptan antrenörün yerine geçer.

37.2 Cezası

37.2.1 Diskalifiye edici faul, diskalifiye olan kişinin hanesine kaydedilir.

37.2.2 Diskalifiye edilen, oyunun geri kalan kısmında sahadan görülür bir yerde bulunamaz, soyunma odasına gider veya salonu terk eder.

37.2.3 Diğer takımdan serbest atışları kullanacak oyuncu şu şekilde belirlenir:

- Diskalifiye edici faul, temastan başka bir nedenle verilmişse diğer takımdan herhangi bir oyuncu
- Diskalifiye edici faul, temastan dolayı verilmişse, maruz kalan oyuncu

Serbest atışlardan sonra duruma göre,:

- Hakem masasının karşı tarafındaki kenar çizgisinin orta noktasından top oyuna sokulur
- Veya 1. periyodun başlaması için hava atışı yapılır.

37.2.4 Serbest atış sayısı aşağıdaki sayıda olacaktır:

- Faul atış halinde olmayan oyuncuya yapılmışsa veya teknik faul verilmişse 2 serbest atış.
- Faul, atış halindeki oyuncuya yapılmış ve atış başarılı olmuşsa, 1 serbest atış.
- Faul atış halindeki oyuncuya yapılmış, ancak atış başarılı olmamışsa atışın yapıldığı bölgeye göre 2 ya da 3 serbest atış.

Madde 38 Teknik faul

38.1 Davranış kuralları

- 38.1.1 Oyunun akıcılığını ve güzelliğini korumak için her iki takımın oyuncularının, yedek oyuncularının, antrenörlerinin, yardımcı antrenörlerinin ve takım ilgililerinin maçın hakemleri, masa görevlileri ve teknik gözlemci ile tam bir işbirliği içinde olmaları gerekir.
- 38.1.2 Takımlar maçı kazanmak için ellerinden gelenin en iyisini yapacaklardır ancak bütün bunlar sportmenlik ve fairplay ruhu içinde olmalıdır.
- 38.1.3 İşbirliği ve uyumu bozmaya yönelik kasıtlı davranışlar teknik faul olarak değerlendirilmelidir.
- 38.1.4 Hakem, teknik faulden kaçınmak için oyunun akışına direkt ilgisi olmayan ve kasıt unsuru taşımayan önemsiz tepkileri dikkate almamalı, gerekiyorsa uyarıda bulunmalıdır.
- 38.1.5 Top canlıyken daha önceki bir teknik faul fark edilmişse, oyun durdurularak teknik faul verilecektir. Teknik faulün cezası, teknik ihlal fark edildiği anda meydana gelmiş gibi uygulanacaktır. Teknik ihlalle, oyunun durdurulması arasında olanlar geçerli kabul edilecektir.

38.2 Şiddet

- 38.2.1 Oyun sırasında sportmenlikdışı ve fairplay ruhuna aykırı saldırgan davranışlar meydana gelebilir. Böyle bir durum karşısında hakemler olayı derhal durdurmaya çalışmalı veya gerekiyorsa düzenin sağlanması için güvenlik kuvvetleri müdahale etmelidir.
- 38.2.2 Oyuncular, yedek oyuncular, antrenörler, yardımcı antrenörler veya takım ilgilileri arasında saha içinde veya çevresinde olay çıktığında, hakemler olayı durdurmak için gerekeni yapacaktır.
- 38.2.3 Yukarıda ismi geçen kişiler rakip oyunculara veya hakemlere karşı saldırgan davranışlar içindelerse, derhal diskalifiye edilmelidir. Hakemler bu durumu müsabaka ile ilgili organizasyon kuruluşuna rapor etmelidir.
- 38.2.4 Olay çıktığında güvenlik kuvvetleri ancak hakemlerin kendilerini davet etmeleri halinde oyun sahasına girebilirler. Bununla birlikte seyirciler saldırgan davranışlar sergileyerek oyun sahasına girmişlerse, güvenlik kuvvetleri hakemleri ve takımları korumak için kendiliklerinden duruma müdahale edebilirler.
- 38.2.5 Soyunma odaları, giriş-çıkışlar dahil olmak üzere bütün alanların güvenliğini ve düzenini korumak, organizasyondan sorumlu kuruluşun yetkisi ve güvenlik kuvvetlerinin sorumluluğu altındadır.
- 38.2.6 Oyuncuların, yedek oyuncuların, antrenörlerin, yardımcı antrenörlerin ve takım ilgililerinin teknik donanıma zarar vermelerine izin verilmeyecektir. Bu tür davranışlar olduğu takdirde, hakemler ilgili takımın antrenörüne uyarıda bulunacak, tekrarı halinde ilgili kişiye teknik faul vereceklerdir.

Hakemler tarafından verilen kararlar nihai olup yanlışlığı ispatlanmaya çalışılmaz veya gözardı edilemez.

38.3 Tanım

38.3.1 Teknik faul, aşağıdaki örnekler ile sınırlı olmamakla birlikte, temas içermeyen davranışlar ile ilgili fauldür.

- Hakemlerin uyarılarını dikkate almamak
- Hakemlere, teknik komisere, masa görevlilerine, rakibe veya takım benci personeline saygısızca dokunmak.
- Hakemlere, teknik gözlemciye, masa görevlilerine veya rakibe saygısızca hitap etmek.
- Seyirciyi tahrik etmek amacıyla sözlü saldırıda bulunmak veya jest yapmak.
- Rakibi kışkırtmak veya ellerini rakibinin gözlerinin önünde sallayarak görüşünü engellemek.
- Top çemberden geçtikten sonra bilerek topa dokunarak veya topun oyuna sokulmasını engelleyerek oyunu geciktirmek.
- Faul izlenimi yaratmak için kendisini yere atarak aldatmaya çalışmak.
- Smaç sırasında bir an için veya hakemlerin kanaatine göre kendisini veya başka bir oyuncuyu sakatlıktan korumak amacı dışında, tüm ağırlığını verecek şekilde çembere asılmak.
- Savunma oyuncusu olarak sonuncu veya tek serbest atışta top çembere temas etmeden veya temas etmeyeceği net bir şekilde belli olmadan topa dokunmak. Böyle bir durumda diğer takım 1 sayı kazanır ve ayrıca teknik faulün uygulaması yapılır.

38.3.2 Antrenör, yardımcı antrenör, yedek oyuncu veya takım ilgisine verilen teknik faul; hakemlere, teknik komisere, masa görevlilerine veya rakibe saygısızca hitap etmek ya da dokunmak, oyunun akışını ve doğasını zedeliyici hareketlerde bulunmak teknik faul nedenidir.

38.4 Cezası

- 38.4.1 Oyuncu teknik faul aldığı anda teknik faul oyuncunun hanesine oyuncu faulü olarak kaydedilir ve takım faulü kabul edilir.
- Teknik faulü antrenör aldığı anda ('C'), yardımcı antrenör, yedek oyuncu veya takım ilgilisi aldığı anda ('B') olarak antrenöre yazılır, ancak takım faulü olarak kabul edilmez.

38.4.2 Diğer takım 2 serbest atış kullanır ve:

- Hakem masasının karşı tarafındaki kenar çizginin orta noktasından topu oyuna sokar.
- Teknik faul 1. periyod başlamadan önce verilmişse, hava atışı yapılır.

Madde 39 Kavga

39.1 Tanım

Kavga, iki ya da daha fazla kişi arasında (oyuncu, yedek, antrenör, antrenör yardımcısı, takım üyesi) fiziksel bir saldırı olmasıdır.

Bu madde sadece bir kavga veya kavgayla sonuçlanabilecek bir olay sırasında takım sıralarını terk eden yedekler, antrenörler, antrenör yardımcıları ve takım üyeleri ile ilgilidir.

39.2 **Kural**

39.2.1 Bir kavga veya kavgayla sonuçlanabilecek olay sırasında takım sıra bölgesini terk eden yedekler ve takım üyeleri diskalifiye edileceklerdir.

39.2.2 Bir kavga veya kavgayla sonuçlanabilecek olay sırasında sadece antrenör ve/veya antrenör yardımcısı olayların yatışmasında hakemlere yardımcı olmak amacıyla takım sıra bölgesini terk edebilirler. Bu durumda antrenör ve/veya antrenör yardımcısı diskalifiye edilmeyecektir.

39.2.3 Antrenör ve/veya antrenör yardımcısı takım sıra bölgesini terk ettiği halde olayların yatışması için hakemlere yardım etmez veya yardım etmeyi denemezse diskalifiye edilecektir.

39.3 **Cezası**

39.3.1 Takım bölgesini terketmelerinden dolayı antrenörlere, yardımcı antrenörlere, yedek oyunculara ve takım ilgililerine verilen diskalifiye edici faul sayısına bakılmaksızın, antrenörün hanesine bir adet "B₂" teknik faul olarak işlenir.

39.3.2 Bu kurala göre her iki takımdan da diskalifiye olmuşsa ve uygulanacak başka bir faulün cezası yoksa, oyun şu şekilde devam eder.

Kavgadan dolayı yaklaşık olarak aynı zamandanda oyun durmuşsa:

- Başarılmış sayı varsa, sayı yiyen takım topu dip çizginin herhangi bir yerinden oyuna sokar.
- Top bir takımın kontrolünde ise veya bir takım topu kontrol etme hakkına sahipse, o takım hakem masasının karşı tarafındaki kenar çizginin orta noktasından topu oyuna sokar.
- Top hiçbir takımın kontrolünde değilse veya hiçbir takım topa sahip olma hakkına sahip değilse, hava atışı durumu doğar.

39.3.3 Diskalifiye edici fauller B.8.3'e göre kaydedilir ve takım faulü kabul edilmez.

39.3.4 Kavgadan önceki faullerin cezaları Madde 42'ye (özel durumda fauller) göre uygulanır.

YEDİNCİ KURAL- GENEL KOŞULLAR

Madde 40 Oyuncunun 5. faulü

- 40.1 Bir oyuncu kişisel ve teknik faul olarak 5 faulünü doldurduğunda, hakemler vasıtasıyla durum oyuncuya bildirilecek ve oyuncu oyunu derhal terk edecektir. Bu oyuncunun yerine 30 saniye içinde başka bir oyuncu girecektir.
- 40.2 Daha önce 5 faulünü doldurmuş olan oyuncunun yapacağı fauller, oyun dışında bırakılmış oyuncunun faulü olarak kabul edilir ve sayı cetvelinde antrenör hanesine "B" olarak işlenir.

Madde 41 Takım faulleri: Cezası

41.1 Tanım

- 41.1.1 Bir takım bir periyoda, 4 takım faulünü doldurduğunda, "takım faul durumuna" girmiştir.
- 41.1.2 Oyun aralarında yapılan takım faulleri, bir sonraki periyod veya uzatma periyodunun içinde kabul edilecektir..
- 41.1.3 Uzatma periyodunda meydana gelen tüm fauller 4.periyodda olmuş gibi değerlendirilecektir.

41.2 Kural

- 41.2.1 Bir takımın, takım faul cezası dolduğunda, bu takımın daha sonra atış halinde olmayan rakiplere yapacakları kişisel fauller, topun oyuna sokulması yerine 2 serbest atışla cezalandırılır.
- 41.2.2 Topu kontrol eden veya kontrol etme hakkına sahip olan takım kişisel faul yaparsa, oyun yeniden başlarken rakibi topu sınır çizgileri dışından oyuna sokar.

Madde 42 Özel durumlar

42.1 Tanım

Aynı duran saat periyodunda bir faul veya ihlal kararından sonra, **başka faulün (faullerin) verilmesiyle özel durum oluşur.**

42.2 Uygulama

- 42.2.1 Bütün fauller kaydedilir ve cezaları belirlenir.
- 42.2.2 Faullerin hangi sıra ile yapıldığı belirlenir.
- 42.2.3 Her iki takıma karşı eşit cezalar ve çift faul birbirini götürür. Birbirini götüren faullerin cezaları hiç olmamış gibi kabul edilir.
- 42.2.4 Topu oyuna sokma hakkı, en son uygulanacak cezada varsa uygulanır, aksi halde iptal edilir.
- 42.2.5 Top ilk veya tek serbest atış ya da topun oyuna sokulması için canlanmışsa artık bu ceza, diğer bir ceza ile birbirini götürmede kullanılamaz.
- 42.2.6 Kalan bütün cezalar, meydana geliş sırasına göre uygulanır.

- 42.2.7 Cezaların iptalinden sonra, uygulanacak ceza kalmamış ise oyun şu şekilde devam eder. Yaklaşık olarak ilk kurak dışı hareketle aynı zamanda olmuşsa:
- Başarılı bir sayı varsa, sayı yiyen takım topu dip çizginin herhangi bir yerinden oyuna sokar.
 - Top bu sırada bir takımın kontrolünde ise veya topu kontrol etme hakkı varsa, bu takım kurallara aykırılığın olduğu yere en yakın sınır çizgisi dışından topu oyuna sokar.
 - Top bu sırada hiçbir takımın kontrolünde değilse ve hiçbir takımın topu oyuna sokma hakkı yoksa, hava atışı durumu doğar.

Madde 43 Serbest atışlar

43.1 Tanım

43.1.1 Serbest atış, bir oyuncuya serbest atış çizgisinin gerisinden ve yarım dairenin içinden rakip tarafından müdahale edilmeden 1 sayı atması için verilmiş bir fırsattır.

43.1.2 Bir serbest atış serisi, tek bir faulün cezası için uygulanan serbest atıştan (atışlardan) ve/veya topu oyuna sokma hakkından oluşur.

43.2 Kural

43.2.1 Kişisel faul kararı verilmiş ve cezası serbest atış(lar) ise:

- Faule maruz kalan oyuncu serbest atışı (atışları) kullanır.
- Serbest atışları kullanması gereken oyuncunun değiştirilmesi istense dahi, bu oyuncu serbest atışları kullanacaktır.
- Atışları kullanması gereken oyuncu, sakatlık, 5. faul veya diskalifiye nedeniyle oyun dışında kalmışsa, yerine giren oyuncu serbest atışı (atışları) kullanacaktır. Eğer böyle bir durumda yedek oyuncu yoksa, sahadaki oyuncularından herhangi biri serbest atışı (atışları) kullanır.

43.2.2 Teknik faul verilmişse, diğer takımdan herhangi bir oyuncu serbest atışları kullanabilir.

43.2.3 Serbest atışı kullanan oyuncu:

- Yarım dairenin içinde, serbest atış çizgisinin gerisinde yer almalıdır.
- Topun çembere üstten girmesi veya çembere çarpması koşuluyla atışı istediği şekilde yapabilir.
- Hakem topu kendisine verdikten sonra 5 saniye içinde topu elinden çıkarmalıdır.
- Top çemberden geçmeden veya çembere dokunmadan serbest atış veya kısıtlamalı alana temas etmemelidir.
- Aldatma hareketi (feyk) yapmamalıdır.

43.2.4 Ribaund kulvarlarındaki oyuncular kendilerine ait olan yerlere sırayla dizilirler. (Diyagram 6).

Ribaund kulvarlarında dizilen oyuncular şunları yapamaz:

- Kendilerine ait olmayan ribaund kulvarlarını işgal edemezler.
- Top serbest atışı kullanan oyuncunun elini terk etmeden kısıtlamalı alana veya tarafsız bölgeye giremezler veya kulvarlarını terk edemezler.
- Serbest atışı kullanan takımın rakip oyuncularını, atışı kullanan oyuncuyu şaşırtıcı hareketler yapamazlar.

- İhlali serbest atış kullanan takımın rakibi yaparsa, serbest atış tekrarlanır.
- Son veya tek serbest atışta her iki takımın oyuncuları ihlal yaparsa, hava atışı durumu doğar.

Madde 44 Düzeltilebilir hata

44.1 Tanım

Hakemler sadece aşağıdaki şekilde yapılan kural hatalarını düzeltilebilirler:

- Hak edilmeyen serbest atış(lar) verilmesi
- Hak edilen serbest atışın (atışların) verilmemesi.
- Yanlışlıkla sayı verilmesi veya sayıların iptal edilmesi.
- Yanlış oyuncunun serbest atışı (atışları) kullanması.

44.2 Uygulama

44.2.1 Hatanın düzeltilebilmesi için, yukarıdaki belirtilen hatalar yapıldıktan sonra, saat çalışırken ilk ölü toptan sonra, top yeniden canlanmadan önce hakemler, teknik gözlemci veya masa görevlileri tarafından fark edilmiş olmalıdır.

44.2.2 Hakemler düzeltilebilir hatanın farkına varır varmaz, takımlardan hiçbirini dezavantajlı duruma düşürmemek koşuluyla oyunu durdurabilirler.

44.2.3 Hatanın fark edilmesinden önce verilen fauller, sayılar, geçen süre ve diğer bütün aktiviteler iptal edilemez.

44.2.4 Yapılan hata, hak edilmeyen serbest atışların verilmesi ise, hata sonucu verilen serbest atış(lar) iptal edilir ve oyun şu şekilde devam eder:

- Hatanın meydana gelmesinden sonra oyun saati çalışmamışsa, top serbest atışları iptal edilen takıma, oyuna sokması için verilir.
- Hatadan sonra oyun saati çalışmışsa:
 - Hata fark edildiğinde topu kontrol eden veya kontrol etme hakkı olan takım, hata olduğunda topu kontrol etmekte olan takım ise, veya
 - Hata olduğunda top hiçbir takımın kontrolünde değilse, top hata olduğunda topu kontrol etme hakkı olan takım tarafından oyuna sokulur.

- Hata fark edildiğinde oyun saati çalışmışsa ve bu sırada topu kontrol eden veya kontrol etme hakkı olan takım, hata meydana geldiğinde topu kontrol eden takımın rakibi ise, hava atışı durumu doğar.
 - Hata fark edildiğinde oyun saati çalışmışsa ve bu sırada serbest atışı içeren faul kararı verilmişse, serbest atış(lar) atılır ve top oyuna sokması için, hatanın meydana geldiği sırada topu kontrol etmekte olan takıma verilir.
- 44.2.5 Hata, hak edilmiş serbest atışın (atışların) atılmaması şeklinde olmuşsa;
- Hata olduktan sonra topun kontrolü değişmemişse (top serbest atışları kullanması gereken takımın kontrolündeysen) hata düzeltilir ve serbest atışlardan sonra normal olarak oyun devam eder.
 - Serbest atışları kullanması gereken takım, aynı hücumda sayı atmaya başarmışsa, hata gözardı edilir, oyun devam eder.
- 44.2.6 Sayının iptali veya hakedilmemiş sayı verilmesi hatası düzeltildikten sonra, oyun hatanın düzeltilmesi için durdurulan yerden, topu oyuna sokma hakkı olan takım tarafından yeniden başlatılır.
- 44.2.7 Hata yanlış oyuncunun serbest atış(lar)ı kullanması ise, hata sonucu verilen serbest atışlar iptal edilir. Top karşı takım tarafından serbest atış çizgisi uzantısından oyuna sokulur.
- 44.2.8 Hata fark edildiğinde hala düzeltilebilir koşullar varsa:
- Hatanın düzeltilmesinde rol alması gereken oyuncu kurallara uygun olarak değiştirildikten sonra (diskalifiye edildiği veya 5. faulünü aldığı için değil) sahada değilse, hatanın düzeltilmesi için tekrar oyuna girmelidir. Hata düzeltildikten sonra oyuncu değişikliği istenmemişse, oyunda kalabilir.
 - Hatanın düzeltilmesinde rol alması gereken oyuncu diskalifiye edildiği veya 5. faulünü aldığı için değiştirilmişse, yerine giren oyuncu serbest atışları kullanır.
- 44.2.9 Başhakem sayı cetvelini imzaladıktan sonra düzeltilebilir hatalar düzeltilemez.
- 44.2.10 Sayı veya süre görevlisinin skor, faul sayısı, mola sayısı, geçen veya kalan süreyle ilgili hataları başhakem sayı cetvelini imzalayana kadar hakemler tarafından her an düzeltilebilir.

SEKİZİNCİ KURAL – HAKEMLER, MASA GÖREVLİLERİ, TEKNİK GÖZLEMÇİ: GÖREVLERİ VE YETKİLERİ

Madde 45 Hakemler, masa görevlileri ve teknik gözlemci

- 45.1 Hakemler, 1 başhakem ve 1 veya 2 yardımcı hakemden oluşur. Onlara masa görevlileri ve varsa teknik gözlemci yardım eder.
- 45.2 Masa görevlileri; sayı görevlisi, yardımcı sayı görevlisi, süre (saat) görevlisi ve 24 saniye operatörüdür.
- 45.3 Teknik gözlemci süre ve sayı görevlilerinin arasına oturur. Oyun sırasında öncelikli görevi masa görevlilerini denetlemek ve oyunun pürüzsüz akışı için hakemlere yardımcı olmaktır.
- 45.4 Hakemlerin yönetecekleri maçta oyun sahasında yer alan takımlarla herhangi bir şekilde ilişkisi olamaz.
- 45.5 **Hakemler, masa görevlileri ve teknik gözlemciler, görevlerini kuralların emrettiği şekilde yapacaklardır. Kurallardan farklı uygulama yapma hakları yoktur.**
- 45.6 Hakemlerin üniforması hakem tişörtü, siyah pantolon, siyah çorap ve siyah basketbol ayakkabısından oluşur.
- 45.7 Hakemler ve masa görevlileri bir örnek giyineceklerdir.

Madde 46 Hakemler: Görevleri ve yetkileri

Başhakem:

- 46.1 Oyun sırasında kullanılacak tüm donanımı kontrol eder ve onaylar.
- 46.2 Oyun saatini ve 24 saniye aygıtını belirler ve masa görevlileri ile tanışır.
- 46.3 Evsahibi takım tarafından sağlanan kullanılmış, en az 2 top seçer. Evsahibi takımın sağladığı toplar uygun değilse, başka bir topu, maç topu olarak seçer.
- 46.4 Oyuncuların yaralanmalara neden olabilecek şeyler kullanmasına izin vermez.
- 46.5 Birinci periyodun başlaması için hava atışını yapar, diğer periyodların başlaması için topun oyuna sokulma işlemini yürütür.
- 46.6 Koşullar gerektiriyorsa, oyunu durdurur.
- 46.7 Bir takımın hükmen yenilgisine karar verebilir.
- 46.8 Oynama süresinin sonunda veya gerek duyduğu herhangi bir zamanda sayı cetvelini kontrol eder.
- 46.9 Oyun süresi bittikten sonra sayı cetvelini onaylayıp imzalayarak hakemlerin oyuna ilgilerini sona erdirir. Hakemlerin oyuna ilgili yetkileri oyunun ilan edilen saatinden 20 dakika önce oyun sahasına çıkmalarıyla başlar ve oyun süresinin bittiği onaylandığında sona erer.

- 46.10 Sayı cetvelini imzalamadan önce hükmen yenilgi, oyuncu, antrenör, yardımcı antrenör veya takım ilgililerinin oyun başlamadan 20 dakika önceden itibaren ve oynama süresinin bitimi ile sayı cetvelinin onaylanıp imzalanmasına kadarki sportmenlikdışı davranışlarını sayı cetvelinin arka tarafına yazar. Böyle bir durumda başhakem (varsa teknik gözlemci) detaylı bir raporu müsabaka ile ilgili organizasyon kuruluşuna göndermelidir.
- 46.11 Gerekli gördüğü her durumda veya hakemler arasında anlaşmazlık olduğunda son kararı verirken, yardımcı hakeme (hakemlere), teknik gözlemciye, masa görevlilerine danışabilir.
- 46.12 Hakemler, sayı cetvelini imzalamadan önce her periyodun veya uzatma periyodlarının sonunda yapılan son atışın oyun saati içinde olup olmadığına karar vermek için gerekli teknik ekipmanı kullanma hakkına sahiptir.
- 46.13 **Kurallarda açıkça belirtilmemiş tüm konularda karar verme yetkisine sahiptir.**

Madde 47 Hakemler: Görevleri ve yetkileri

- 47.1 Hakemler, saha çizgilerinin içinde veya dışında, hakem masası, takım sıraları da dahil, kurallara aykırı olan konularda karar verme yetkileri vardır.
- 47.2 Hakemler kurallara aykırı durum olduğunda, bir periyod sona erdiğinde veya oyunu durdurmaya gerekli gördüklerinde düdük çalarlar. Sahadan veya serbest atıştan yapılan sayılardan veya top canlandıktan sonra düdük çalınmaz.
- 47.3 Hakemler kişisel faul veya ihlal değerlendirmelerinde, şu prensipleri dikkate almalıdır:
- Kuralların ruhunu amacını bilmek, oyunun bütünlüğüne destek vermek.
 - Etkisiz temasları dikkate almamak, oyunun akışını kesmeyecek şekilde avantaj/dezavantaj ilkesinin tutarlı uygulamak,
 - Her maçta sağlıklı davranmak için tutarlılık içinde, oyuncuların yeteneklerini ve davranışlarını dikkate alarak oyunu yönetmek.
 - Oyuna katılanların ne yapmak istediğini ve oyun için neyin doğru olduğunu hissederek, oyunun akışı ile kontrolü arasında bir denge kurmak.
- 47.4 Takımlardan biri itiraz ettiğinde , başhakem (varsa teknik gözlemci) maçın bitiminden itibaren 1 saat içinde durumu organizasyonla ilgili kuruluşa bildirir.
- 47.5 Bir hakem sakatlanırsa veya başka bir nedenle oyunu yönetemeyecekse, 5 dakika beklenir. . Bu durumdaki hakem devam edemeyecekse, o maçı yönetebilecek aynı seviyede başka bir hakem varsa o devam eder veya diğer hakem tek başına maçı yönetir. Devam edemeyecek hakemin yerine değişiklik yapılacaksa, sahada tek kalan hakem teknik gözlemciyle görüşükten sonra buna karar verir.
- 47.6 Bütün uluslar arası maçlarda, bir kararın belirtilmesinde sözlü iletişim gerekiyorsa, İngilizce konuşulacaktır.

47.7 Hakemler, yetkileriyle sınırlı olarak karar verme yetkisine sahiptir ancak diğer hakemin verdiği kararı yok sayamaz veya kararından dolayı sorgulayamaz.

Madde 48 Sayı görevlisi ve yardımcı sayı görevlisi: Görevleri

48.1 Sayı görevlisi kendisine sağlanan sayı cetveline şunları kaydedecektir:

- Oyuna başlayan tüm oyuncuların ve oyuna sonradan giren yedek oyuncuların isim ve numaraları. Oyuna başlayan beş oyuncu, oyuncu değişikliği veya oyuncu numaraları ile ilgili kurallara aykırı bir durum fark ettiğinde derhal en yakın hakemi haberdar edecektir.
- Sahadan ve serbest atıştan yapılan sayıları kaydederek oyunun kornolojik özeti.
- Oyunculara verilen fauller. Bir oyuncu 5 faulünü doldurduğunda sayı görevlisi derhal hakemlere durumu bildirmelidir. Antrenörlere verilen teknik faulleri kaydeder ve antrenörün diskalifiye olması gerektiğinde derhal hakemlere durumu bildirir. Aynı şekilde bir oyuncu 2'nci sportmenlikdışı faulünü aldığı anda, diskalifiye edilmesi gereken bu durumu hakemlere iletir.
- Molalar.** Bir takım mola talebinde bulunduktan sonra ilk mola fırsatı doğduğunda hakemleri haberdar edecek ve o periyod için molası biten takımın antrenörünü, hakemler vasıtasıyla haberdar edecektir.
- Topu oyuna sokma sırasına göre ok yönünü değiştirir. Takımlar sepetleri değiştireceği için 1. devre biter bitmez okun yönünü diğer tarafa çevirir.

48.2 Sayı hakemi ayrıca:

- Oyuncu faulleri göstergesini her iki antrenörün göreceği şekilde kaldırarak oyuncu faullerini bildirir.
- Bir periyodda bir takım 4. takım faulünü aldığı anda, top 4. faulden sonra canlanınca masanın, o takıma yakın tarafına, toplam takım faul göstergesini koyacaktır.
- Oyuncu değişikliklerini bildirir.
- Sesli işareti sadece top öldüğünde ve yeniden canlanmadan önce verir. Sesli işareti oyun saatini durdurmaz veya topun ölmesine neden olmaz..

48.3 Yardımcı sayı görevlisi skorborda gerekli bilgileri işleyecek ve sayı görevlisine yardım edecektir. Skorbord ile resmi sayı cetveli arasında çözüme kavuşturulamayan uyumsuzluk olduğunda, sayı cetveli esas alınacak ve skorbord ona göre düzeltilecektir.

48.4 Sayı görevlisi hata yaptığında:

- Oyun sırasında sesli işaret vermek için ilk ölü top olmasını beklemelidir.
- Oyun bittikten ancak başhakem sayı cetvelini imzalamadan önce, nihai sonucu etkilese dahi hata düzeltilebilir.
- Başhakem sayı cetvelini imzaladıktan sonra hata düzeltilemez. Böyle bir durumda başhakem durumu bildirir bir raporu yetkili organizasyon kurula gönderir.

Madde 49 Süre (saat) görevlisi: Görevleri

- 49.1 Kullanımına bir oyun saati ve bir kronometre verilecek olan süre görevlisi:
- Oyun, mola ve oyun aralarının süresini tutar.
 - Periyodların sonunda periyodun bittiğini belirten sesli işareti yüksek sesle ve otomatik olarak verir.
 - Sesli işaret çalışmaz veya duyulmazsa, hakemleri uyarmak için her yolu denemelidir.
 - Üçüncü periyodun başlamasına 3 dakika kaldığını hakemlere ve takımlara bildirir.
- 49.2 **Süre görevlisi;**
- Oyun saatini şu durumlarda çalıştırır:
 - Hava atışında top sıçrayanlardan ilki tarafından legal olarak dokunulduğunda.
 - Tek veya son serbest atış başarısız olup, top canlı kalmaya devam ediyorsa oyun sahasında ilk oyuncuya temas ettiğinde.
 - Top dışardan oyuna sokulurken oyun sahasındaki ilk oyuncuya temas ettiğinde.
 - Oyun saatini şu durumlarda durdurur:
 - Bir periyodun süresi sona erdiğinde.
 - Top canlıyken hakemlerden biri düdük çaldığında.
 - Mola isteyen takım sayı yediğinde.
 - Dördüncü periyodun veya uzatma periyodunun son 2 dakikası içinde sayı olduğunda.
 - Top bir takımın kontrolünderken 24 saniye aihlali gerçekleştiğinde..
- 49.3 Süre görevlisi molayla ilgili olarak şu görevleri yapar:
- Hakem mola işareti verir vermez, mola saatini çalıştırır.
 - Mola süresinin 50. saniyesinde sesli işaret verir..
 - Mola süresi sona erdiğinde sesli işaret verir.
- 49.4 Süre görevlisi oyun arasıyla ilgili olarak şu görevleri yapar:
- Bir periyod sona erdiğinde saati çalıştırmaya başlar.
 - 1. ve 3. periyodların başlamasına 3 dakika ve 1 dakika 30 saniye kaldığında sesli işaret verir.
 - 2., 4. ve uzatma periyodlarının başlamasına 30 saniye kala sesli işaret verir.
 - * Oyun arası sona erdiğinde derhal oyun saattini durdurup sesli işaretini verir.

Madde 50 24 saniye operatörü: Görevleri

Kendisine 24 saniye aygıtı sağlanan 24 saniye görevlisi :

- 50.1 Bir takım oyun sahasında canlı bir topu kontrol ettiğinde kaldığı yerden veya yeniden (baştan) çalıştırır.
- 50.2 **Şu durumlarda 24 saniye aygıtı durdurulup başa alınacak, aygıtta görüntü olmayacak:**
- Hakem faul veya ihlal kararı için düdük çaldığında.
 - Oyun sahasından yapılan atışta top çemberden geçtiğinde.
 - Oyun sahasından atılan şutta top çembere temas ettiğinde, topun çemberle arkalık arasına sıkışması durumu hariç.
 - Topu kontrol eden takımla ilgili olmayan bir nedenle oyun durdurulduğunda.

- Takımlardan biri dezavantajlı duruma düşmedikçe oyun iki takımla da ilgisiz bir nedenle durdurulduğunda.

50.3 Bir takım oyun sahasındaki canlı bir topun kontrolünü kazandığında 24 saniye aygıtını başa alıp tekrar çalıştıracaktır.

Top diğer takımın kontrolünde bulunduğu sürece, rakip takımın sadece topa temas etmesi, 24 saniyenin başa alınmasını gerektirmez.

50.4 **Aşağıdaki nedenlerden dolayı topu daha önce kontrol eden takım, topu oyuna sokacaksa 24 saniye durdurulur ancak başa alınmaz.:**

- Topun saha dışına çıkması.
- O takımdan bir oyuncunun sakatlanması.
- Hava atışını gerektiren durumlar..
- Çift faul.
- Eşit ağırlıktaki faullerin birbirini götürmesi.

50.5 **Bir periyodun sona ermesi için kalan süre 24 saniyeden azken, takımlardan biri canlı bir topu kontrolüne geçirdiğinde 24 saniye cihazı durdurulup ve kapatılacaktır.**

24 saniye aygıtının sesli işareti oyun saatini, oyunu durdurmaz, takımlardan biri topu kontrol etmiyorsa, topun ölmesine neden olmaz.